

Arbeidsmiljølov

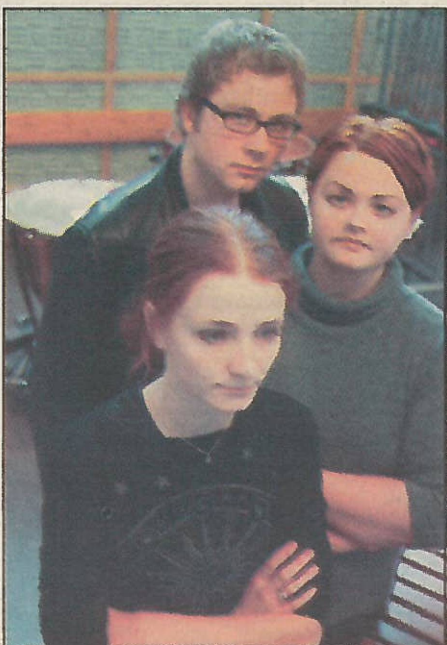
for studenter

Foto TRINE ANDREASSEN

Studentene slipper inn fra kulden og får en etterlengtet arbeidsmiljølov. Velferdsansvarlig Elin Isaksen i Studentstyret mener det er mye å ta tak i på Universitetet. – Å gjennomføre loven vil bli vanvittig dyrt, tror hun. Det overbefolkede MH-bygget er blant de bygningene som kan bli rammet av loven.

Side 8-9

Sinte over musikk-utdanning

– Vi blir lærere som kan litt om alt, sier studentene ved Faglærerutdanninga for musikk, dans og drama. De er frustrerte over at de blir forhindret fra å få spisskompetansen innen musikk de ønsker seg.

Side 16

Ingen nye boliger

Side 14

Mange studenter velger å pakke kofferten og krysse landegrensa. André Nerheim er president i ANSA, samskipnaden av norske studenter i utlandet.

Studiar i utlandet har eigenverdi

Ved å opphalde seg ved utanlandske lærestadar får ein god forståing av andre land, kulturar og språk, samt får innblikk i andre akademiske tilnærmingar. Det er difor liten tvil om at det å studere ute over ein litt lengre periode gjev ein unik eigenverdi.

Kronikk

André Nerheim
President i ANSA

I eit samfunn prega av aukande samhandling over landegrensene er det svært viktig med brei kompetansebygging og samansette erfaringar.

Internasjonalisering for meir enn berre institusjonane

ANSA arbeidar for at det skal vere mogleg for alle som ynskjer det å studere kva dei vil og kor dei vil. Samstundes meiner me at det bør vere like vilkår for dei som ynskjer å studere i utlandet som dei som ynskjer å studere i Noreg. ANSA er også opptatt av at dei studentane som reiser ut får ei kvalitativ god internasjonalisering. Når ein snakkar om internasjonalisering er det viktig å ikkje berre halde fokus på institusjonane. Internasjonalisering er samstundes ein verdi for den einskilde student og ein verdi for heile samfunnet. Det mest sentrale aspektet ved at norske unge reiser ut er den auka kompetanse

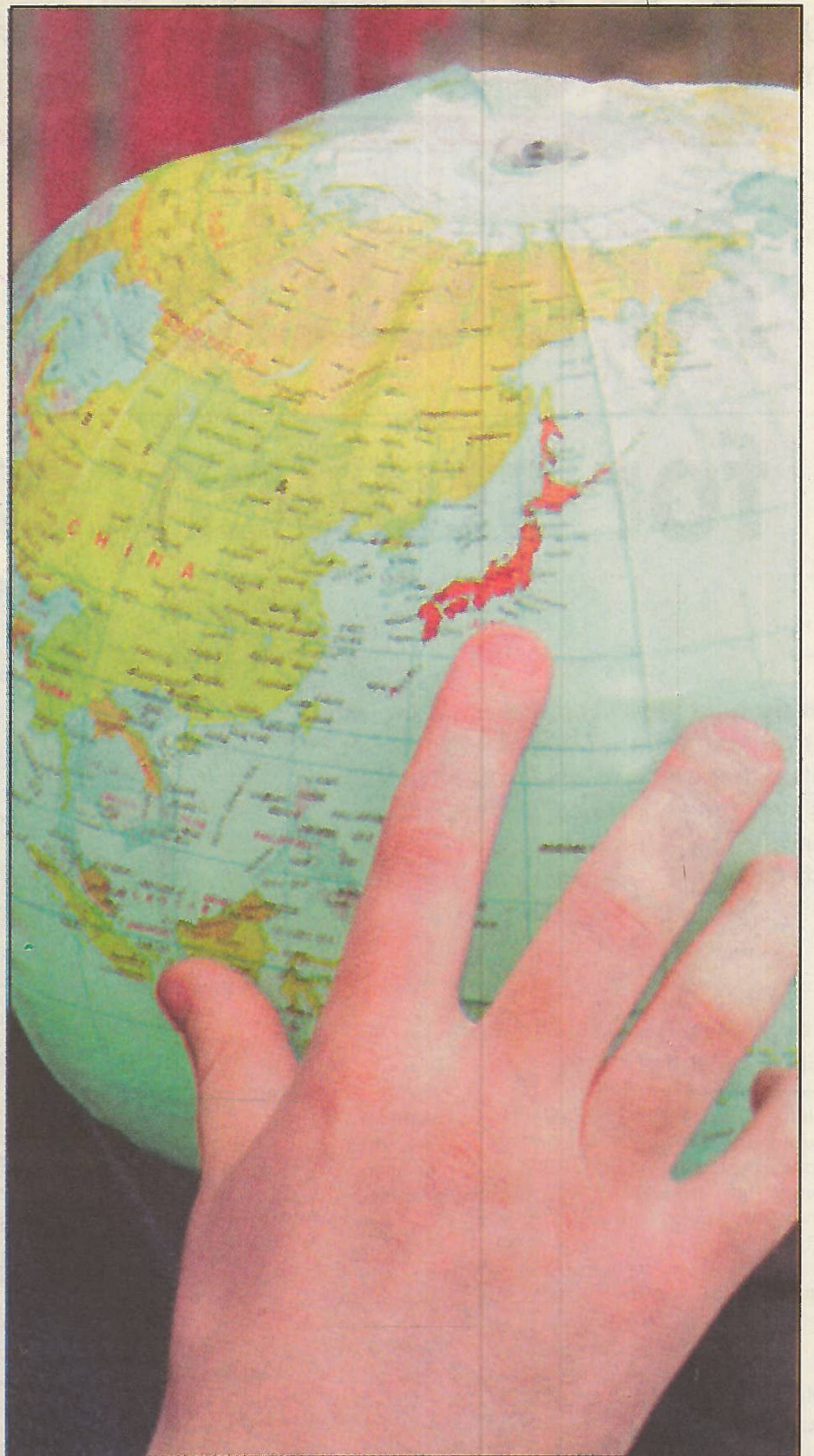
på kulturforståing, andre akademiske tilnæringsmåtar og språkkunnskap dette tilfører den enkelte student og det norske samfunnet som heilskap. Difor er det godt å sjå at norske arbeidsgjevarar – i både offentlig og privat sektor - i aukande grad set pris på studentar som har omfattande internasjonal kunnskap og erfaring

Likeverd for utanlandsstudentane

Om det skal vere mogleg for norske unge å studere kva og kor dei vil hen i verden er det viktig at det blir mest mogleg like vilkår for dei som ynskjer å studere i andre land og dei som studerer her heime. Det må difor eksistere incitament som gjer det like mogleg for ein norsk student å studere i Tokyo som i Tromsø.

Gebyrstipendet som sosialt verkemiddel

Stipendet som går til å dekkje skulepengar i utlandet, det sokalla gebyrstipendet, har vore under press. I statsbudsjettet for 2001 var tre fagretningar teke ut av gebyrstipendlista, noko som resulterte i mindre

LIK BEHANDLING: – Det må vere like mogleg for ein norsk student å studere i Tokyo som i Tromsø, skriver ANSA-president André Nerheim i sin kronikk. **Arkivfoto**

valgfridom for norske unge. Derimot var ANSA nøgde med at Stortinget, i samheng med behandlinga av St.meld 27, stadfesta at gebyrstipendordninga fungerte godt og burde vidareførast. Fleirtalet understreka og at ein ikkje skal omfordela midlar frå gebyrstipendet til norske institusjonar sine internasjonaliseringsstrategiar.

Tradisjonell norsk sosial rettferd

Det er viktig å huske på at om utanlandsstudentar i framtida vert nedprioritert, vil

det gå ut over tradisjonell norsk sosial rettferd. Det er på det reine at gebyrstipendet er eit godt sosialt verkemiddel. Utan lik rett til dekning av skulepengar i utlandet, vil berre barn av rike foreldre kunne velje fritt kva og kor dei vil studere. For ANSA er det difor heilt sentralt at det ikkje berre er unge som kjem frå velstående familiar som skal ha mogleg for å tileigne seg den store eigenverdien studiar i utlandet har.

Utopia

Ansvarlig redaktør:
Trine Andreassen

Fung kulturredaktør:
Kristin Danielsen og Silje H. Ryvold

Desksjef:
Audun Rundberg

Sivilarbeider:
Øyvind Olsen

Redaksjonen:
Kristen Brandser
André Bruun
Kristin Danielsen
Christoffer Eilifsen
Tone Evensen
Harald Groven
Atle Isaksen
Gry Johansen
Thomas Johansen
Mariann S. Karlsen
Stine Larsen
Anna Klara Måseide
Marianne Nielssen

Erlend Paasche
Silje H. Ryvold
Jeanette Åsheim
Jon Terje Eiterå
Morten Oddvik

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 53 66

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no

Internett:
www.utopia.no

Annonsepriser:
Kontakt oss for tilbud
annonse@utopia.no

Opplag:
5000

Neste deadline:
13. september 2001

Neste utgivelse:
19. september 2001

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

Utopia er et organ for studentene i Tromsø. Avisen gis ut med støtte over semesteravgifta.

Den gamle bolighistorien

■ Arbeiderpartiet kaller sin satsing på studentboliger historisk. 5.000 studentboliger skal bygges på fem år. Satsinga er snarere forhistorisk.

■ I Oslo er tallene styggest. Ei knapp uke før semesterstart stod 2.000 studenter i boligkø, ifølge Universitas. Plusser vi i tillegg på tall fra de andre universitets- og høgskolebyene, blir det snart klart at regjeringens bidrag er forsvinnende lite. Det har Giske innrømmet overfor Avis1. Han håper imidlertid at omlegginga av universitetene og høgskolene skal få studentene raskere gjennom studietida og dermed også raskere ut av studentboligene. Det er en risikabel plan han ikke har noen garanti for at vil lykkes.

■ Giske har også lovet noe annet, nemlig at Oslo skal få mest penger til bygging av studentboliger. Da glemmer han et viktig punkt: Oslo er et pengesluk. Hvorfor ikke sørge for at de studentbyene som ikke trenger så uoverkommelig mye penger for å kunne gi studentene sine et godt boligtilbud, faktisk får muligheten til det? Tromsø er en vanskelig by å bosette seg i for studenter med barn. Tilbudet av familieiligheter står ikke i forhold til etterspørselen. Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø) må plassere regjeringens lille pengedrypp i banken, folde hendene og vente på å få mer. I likhet med mange av de andre som ble tildelt penger, deriblant Studentsamskipnaden i Bergen (SiB). – Kommunen har gitt oss ei billig tomt, men nå ryker den, beklager SiBs styreleder, Sveinung Fjose, overfor Studvest.

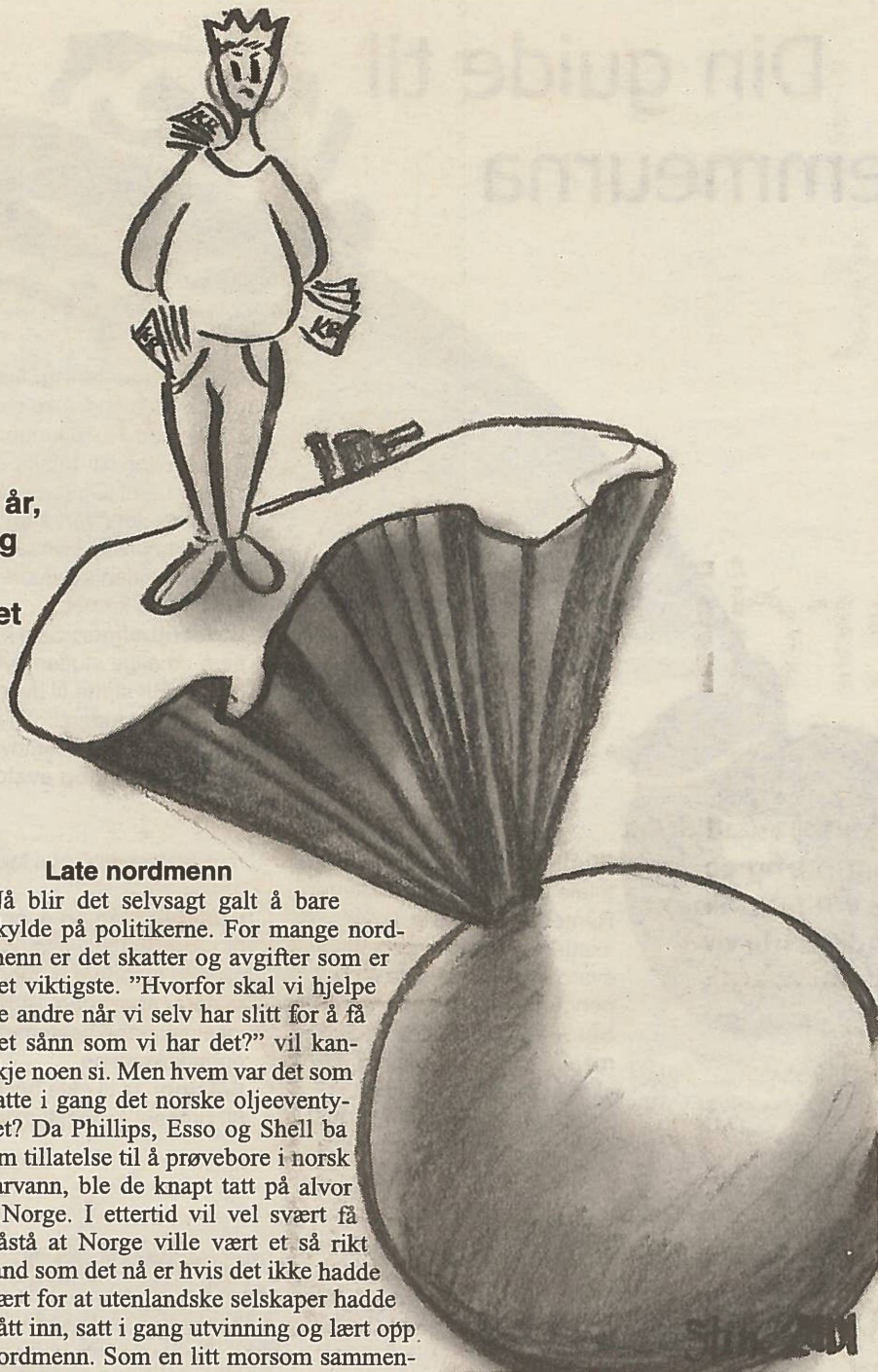
■ – Regjeringen bør heller investere penger der det blir velferd igjen for det, mener styreleder i SiTø, Kari Mette Darell Eliassen. Hun har et godt poeng. Tromsø kunne bli en ypperlig by å bo i, også for studenter med barn, om leilighetshullet ble tettet igjen. Og det beste er at det ikke krever så mye penger. I stedet satser Giske og hans Ap-kolleger på Oslo, en by der antallet studenter dessuten er synkende.

Overfylt øyrike

Australia er det nest mest populære landet for nordmenn som studerer utenlands. Over 3.000 norske studenter bor der. Er det rart landet ikke har plass til 460 båtflyktninger?

10. september er det stortingsvalg. I årets valgkamp har løftene om lavere skatter og avgifter kommet på løpende bånd.

Er skatter det viktigste i verden?

Illustrasjon STINE LARSEN

større del av den politiske debatten i et land hvor vi liker å se på oss selv som solidariske og gavmilde. Norske politikere bør i større grad legge til rette for norske selskaper som vil investere i u-land, fjerne noen tollbarrierer for land utenfor vår nærmeste krets og slette statsgjelda til fattige u-land. Jeg skal ikke påstå at det vil redde verden, men det vil være et viktig bidrag. Vi, velgerne, bør sende et signal om at vi ønsker en slik utvikling.

Late nordmenn

Nå blir det selvsagt galt å bare skylde på politikerne. For mange nordmenn er det skatter og avgifter som er det viktigste. "Hvorfor skal vi hjelpe de andre når vi selv har slitt for å få det sånn som vi har det?" vil kanskje noen si. Men hvem var det som satte i gang det norske oljeeventyret? Da Phillips, Esso og Shell ba om tillatelse til å prøvebore i norsk farvann, ble de knapt tatt på alvor i Norge. I ettertid vil vel svært få påstå at Norge ville vært et så rikt land som det nå er hvis det ikke hadde vært for at utenlandske selskaper hadde gått inn, satt i gang utvinning og lært opp nordmenn. Som en litt morsom sammenligning med holdninger mange nordmenn i dag har til mennesker i den tredje verden, kan det nevnes at en brite som startet med gruvedrift i Nord-Norge i det 19. århundre uttalte at nordmenn måtte være verdens lateste folkeslag.

Norge på egen hånd?

Med andre ord: Ytterst få land har lykkes helt på egen hånd. Selv verdens mektigste stat, USA, er grunnlagt på tidligere tiders innvandring fra hele verden, om enn mest fra Europa. "Hva har dette med valgkampen å gjøre?" spør kanskje noen. Disse problemstillingene bør være en mye

Har du fulgt med i valgkampen i år, har du nok fått med deg at særlig én sak har stått i fokus: Skatter og avgifter. Høyresida har fått det som de vil, og lite annet har blitt debattert.

Kommentar Sigve Leland

Meldingen fra Statistisk sentralbyrå om at vi nordmenn totalt sett betaler mindre i skatter og avgifter enn svenskene, har tydeligvis gått de fleste hus forbi. Man har fortsatt med argumentet om at "vi har et av de høyeste skattenivåene i verden". At våre lønninger og vår levestandard også ligger blant de høyeste i verden, synes mindre viktig.

En verden utenfor Norge

Midt i all sytinga over hvor fælt vi stakars rikinger har det, er noe blitt glemt. En liten oppfrisking av hukommelsen er kanskje på sin plass: Det finnes en verden utenfor Norge. 99,93 prosent av verdens befolkning kunne ikke brydd seg mindre om det norske skattenivået. Av disse 99,93 prosentene har en skremmende stor andel mer enn nok med å holde seg i live fra dag til dag. Rundt 24.000 mennesker dør hver dag av sult. 56 prosent av jordens befolkning lever på mindre enn 2 US dollar dagen. AIDS sprer seg som ild i tørt gress både i Afrika sør for Sahara og i Russland. Men våre kjære politikere synes altså det norske skatte- og avgiftsnivået er viktigere. Hva er vel utenlandske menneskeliv sammenlignet med norske penger?

Utopia for...

25 år siden

Studentene på samfvit. grunnfag gikk på en forelesning den 23. sept. enstemmig inn for en aksjon med sikte på å endre fristen for innlevering av selvkvatt pensum. Den direkte bakgrunnen for dette var den heftige debatt både på lærergrunnplanen og blant studentene som ble satt i gang dagen før og som resulterte i et brev til undervisningskonsulenten. Svaret fra undervisningskonsulenten slo kort fast at dersom denne aksjonen ikke ble avblåst, kunne "(...) en ikke regne med å få gå opp til eksamen".

Hentet fra artikkelen *Kravene står fortsatt ved lag!*

10 år siden

Lesesalsinspektør Marit Rustad sier at et nytt reglement for tildeling av lesealsplasser er under vurdering. Poenget med å lage et nytt felles reglement er at det skal bli like forhold for alle og som gjelder felles for alle instituttene. Marit Rustad sier at det nye reglementet vil ta stilling til hvilke kriterier som skal legges til grunn for tildeling av fast lesealsplass. Problemerkene blir imidlertid ikke løst før vi får flere lesealer, sier Marit Rustad til Utopia.

Hentet fra artikkelen *Kamp om plassene*

– Noe for enhver

Flere unge røykere

Antallet unge røykere har økt etter at aldersgrensa for kjøp av røyk ble hevet til 18 år i 1996. Også andelen unge festrøykere øker. For to år siden var det ni prosent som tilhørte denne gruppa, mens tallet nå er rundt 18 prosent, ifølge Vårt Land.

Gymnas-kvotepå journalistutdanninga

Nye opptaksregler gjør det enklere å komme inn på journaliststudiet rett fra videregående skole. De unge studentene kommer nemlig inn under ei ny primærvitnemålskvote på 40 prosent, skriver Student.no. Studieleder Thore Roksvold ved journalistutdanninga på Høgskolen i Oslo mener erfaring ut over videregående skole er ønskelig før man begynner på journaliststudiet. – Bare videregående skole gir neppe nok tyngde til å stille de riktige spørsmålene til krevende kilder, påpeker han.

40.000 studenter venter på studielånet

Lånkassen har mottatt rundt 100.000 søknader om studielån i løpet av sommeren, og fortsatt er 40.000 søknader til behandling, ifølge Student.no. Studenter kan måtte vente i opptil to uker for å få behandlet en vanlig søknad eller opptil seks uker om søknaden krever ekstra behandling. – Vi anbefaler søkere å gå inn på Nettsvar på Lånkassens nettsider. Der kan man følge saksbehandlingen, sier informasjonsrådgiver Wenche Merli i Lånkassen.

63 realkompetansestudenter

Hittil i høst er det tatt opp 63 studenter på grunnlag av realkompetanse ved UiTø, ifølge Tromsøflaket. De mest populære fagene er examen philosophicum, psykologi og informatikk. I år kunne for første gang de som ikke har eksamen fra videregående skole søke om å bli student gjennom Samordna opptak. Lovendringen trådte i kraft 1. januar i år og gjør det mulig å bli student på grunnlag av realkompetanse dersom du er over 25 år.

Laget øl av dyremøkk

Historikere har brygget et øl med tilsetning av dyreskit etter å ha rekonstruert en forhistorisk oppskrift, ifølge Nettavisen. Ølet ble laget etter at arkeologer gravde fram det de tror er en 5.000 år gammel pub og et bryggeri på en av Orknøyene. Ølet er brygget i leirskåler der en av ingrediensene er stekt dyremøkk, skriver PA. Steinalder-ølet smakte visstnok fortreffelig.

Partiene om hø

Din guide til stemmeurna

Studiefinansiering: 40 prosent stipendandel. Basisstipend uavhengig av studieprogresjon, men vil gjøre ti prosent av stipendet vektallsavhengig. Studenter får halv pris på kollektivtrafikken.
Studentboliger: 20 prosent dekning. Prioriterer boliger for funksjonshemmede.
Undervisning og evaluering: Vil ha master- og bachelorgrad. Skriftlig eksamen ved semestre-

rets slutt, men også evaluering gjennom hele semesteret. Ja til opptaksprøver når det er praktisk mulig som et tillegg til inntaksreguleringa.
Satsing: Bevilger 50 mill. til rekruttering av forskere og 50 mill. til omstillingstiltak. Positiv til oppdragsforskning.
Utenlandsstudier: Bedre støtteordninger. Nedbetalinga justeres etter prisnivået i studie-

landet. Bør bli langt enklere å få godkjent utdanning fra utlandet.

Studiefinansiering: Nær 40 prosent stipend. Øke studiestøtta med 1.000 kroner i måneden, så den blir totalt på 80.000 kroner i året. Omgjøre lån til stipend etter hvert som studiet gjennomføres. Grensen for inntekt ved siden av studiene heves til 100.000 kroner.

Studentboliger: Skal bygge flere rimelige studenthybler i byene. Gir støtte til bygging av 1.000 nye studentboliger hvert år i minst fem år framover.

Undervisning og evaluering:

”studentvennlig” pris for sin utleieboli.

Undervisning og evaluering: Gradssystem tilpasset internasjonale standarder, men tallkarakterer som i dag. Utdanningsinstitusjonene bestemmer selv opptakskravene.

Satsing: Ja til økte bevilgninger. 80 prosent av institusjonens inn-

Færre forelesninger. Ønsker bokstavkarakterer og bachelor-/mastergrad. Jevnlig veiledning og studentevalueringer. Flest mulig åpne studier, minst mulig bruk av opptaksprøver. Erstatte den tradisjonelle skoleeksamen med bl.a. jevnlig oppgaveinnleveringer, nye undervisningsformer og deleksamener.

Satsing: 1,3 mrd. kr til bedret studiefinansiering, samt 10 mrd. ekstra til forskning innen 2005. Vil også øke overføringene per studieplass.

Utenlandsstudier: Få institusjonene til å inngå flere samarbeidsavtaler med utenlandske universiteter. Samordne kostnadsnormen i Norge og utlandet.

tekter skal være stykkprisindeert ut fra hvor mange studenter den har. 20 prosent skal være rammefinansiert til forskning.

Utenlandsstudier: Internasjonalt kompetanse er svært viktig. Lærestedene tilbyr løsninger i samarbeid med institusjoner i andre land.

Satsing: Har i sine alternative budsjetter gått inn for å styrke den høyere utdanninga. Forskninga heves til gjennomsnittlig OECD-nivå.

Utenlandsstudier: Sikres tilstrekkelig støtte også i situasjoner med endringer i valuta- og kostnadsforhold. Øke utvekslinga av studenter. Gebyrstipend bør dekke alle utdanninger og institusjoner, om de tilfredsstillter faglige krav.

ere utdanning

Studiefinansiering: Studielønn eller samfunnslønn til alle studenter. Inntil dette skjer: Øke stipendandelen kraftig og styre studielånsrenta politisk til et nivå godt under markedsrenta.

Studentboliger: Staten må ta ansvar for å bygge billige utleieboliger for unge folk.

Undervisning og evaluering: Flere alternative evalueringsformer. Mer gruppearbeid og færre forelesninger. Ja til opptaksprøver for høyere utdanning. Imot lukking av fag og studieretninger. Vil opprettholde

Studiefinansiering: Vil øke studiestøtten til 100.000 kroner i året, gjeninnføre politisk styrt studielånsrenta. Ønsker inntektsavhengig tilbakebetaling av studielån, etter modell fra Sverige.

Studentboliger: Vil bygge 3.000 billige utleieboliger i året, i tillegg til 1.000 studentboliger hvert år.

Undervisning og evaluering: Lenger semester. Alle studenter skal ha rett til en personlig veileder. De gode underviserne belønnes ved at opprykk til

Studiefinansiering: Vil legge ned Lånkassen og innføre en borgerlønn på 100.000 kr, alternativt heve stipendandelen til 50 prosent og gjeninnføre politisk styrt rente.

Studentboliger: Billige studentboliger i storbyene. Spileislag mellom stat og vertskommune

Studiefinansiering: 40 prosent stipendandel. Vil gjøre studielånet rentefritt (justert etter inflasjon), alternativt en politisk styrt rente som er betydelig lavere enn markedsrenta.

Studentboliger: Vil være garantist for bygging av flere rimelige studentboliger.

Undervisning og evaluering: Prosjektorientert undervisning, problembasert læring og vurdering hele semesteret. Ja til nytt karaktersystem, men vil ha

privatistretten. Avviser internasjonal standardisering og går imot forslag til ny gradsstruktur.

Satsing: Vil styrke økonomien til de høyere lærestedene. Den offentlig subsidierte forskningen må minst opp på tre prosent av bruttonasjonalproduktet mot 1,7 prosent i dag.

Utenlandsstudier: Studenter og elever fra 3. verden og tidligere

professor bl.a. skal skje ut fra undervisningskompetanse. Vil ha prosjektundervisning og mappeevaluering. Skeptisk til bachelor/master. Opptak til adgangsbegrensede fag må skje på bredere grunnlag enn karakterer fra videregående skole.

Satsing: En mrd. kr til universiteter/høgskoler og fem mrd. kr til forskning. Forskning opp på OECD-nivå.

Utenlandsstudier: Styrke utveksling og internasjonalt forskningssamarbeid. Bedre finan-

om å tilby rimelige tomter.

Undervisning og evaluering: Vil ha mappeevaluering, men eksamener med eksterne sensorer i tillegg. Positiv til bachelor- og mastergrad. Mer bruk av opptaksprøver/-intervju til en del utdanninger.

Satsing: Kvalitetsreformen

bachelor- og mastergrad i tillegg til dagens ordning. Positiv til opptaksprøver på visse studieretninger.

Satsing: Ja til økte bevilgninger. Skeptisk til stykkprisfinansiering da dette rammer smale fag. Forskninga skal sikres trygge

Øst-Europa skal kunne ta utdanning i Norge på lik linje med norske statsborgere.

siering og organisering av utenlandsstudier. To hjemreiser i året i form av stipend. Mest økning i studiestøtta der kostnadshvæet er høyest. Enklere å få godkjent studier fra utlandet.

anslås å koste universitetene årlig 800 mill. ekstra. Vil gi ti mrd. til forskning innen 2005, hvor "en vesentlig del" skal gå til universitetene og tilhørende forskningsmiljø.

Utenlandsstudier: Vil ha samme løft i studiefinansiering for studenter i utlandet som

økonomiske rammer.

Utenlandsstudier: Ønsker økt internasjonal utveksling. Hovedfagsstudenter og folk som arbeider med en doktorgrad bør prioriteres. Øke stipendet til språkopplæring i utlandet.

STILLE: Det var rolige forhold under forhåndsstemminga på Universitetet, ifølge Postens Henny Reiertsen og Ragnar Kjeldsen.
Foto TRINE ANDREASSEN

Få stemmelystne studenter

I år tilbød Posten forhåndsstemming på Universitetet og Høgskolen for første gang. Postens representanter ble ikke nedrent av stemmelystne.

– Det har ikke vært det helt store. Med tanke på at det er en såpass stor institusjon, er det ikke mange som har vært her og stemt, sier Ragnar Kjeldsen, rådgiver i Posten. Sammen med Henny Reiertsen tok han imot universitetsstudentenes stemmer tirsdag 28. august. Kjeldsen anslår at i underkant av 100 personer valgte seg en stemmesedel bak forhenget.

– Det er skuffende ut fra hvor mange studenter og ansatte det er her, synes Kjeldsen, men bemerker at det manglet oppslag i Hovedgården.

Henny Reiertsen tror en del av forklaringa på den lave interessen kan være at folk ikke har bestemt seg ennå.

Høgskolestudentene fikk anledning til å stemme torsdag 30. august. Posten oppsøkte 286 videregående skoler, høgskoler og universiteter over hele landet for første gang, og hensikten var å øke valgdeltakelsen blant unge velgere.

Hvordan stemme ved valget

På selve valgdagen, 10. september, kan du bare stemme i valglokalet i hjemkommunen din. Forhåndsstemme kan du derimot gjøre på Posten, hvor som helst i landet, fram til 7. september. Om du forhåndsstemmer i et annet fylke enn der du er bostedsregistrert, kan du ikke gjøre forandringer på valglista.

Valgansvarlig for Nord-Troms og Sør-Finnmark, Britt Teigen, understreker at du må huske å ta med deg valgkortet og legitimasjon når du møter opp på stemmestedene. Har du glemt valgkortet, får du utdelt et duplikatkort. Har du derimot glemt legitimasjonen, får du ikke avgitt din stemme. Teigen påpeker at du får tilstrekkelig informasjon om hvordan du skal gå fram på stedet du møter opp på.

Dersom du ønsker å forhåndsstemme til både stortingsvalget og sametingsvalget, må du gjøre dette samtidig.

SV

VENSTRE

SENTERPARTIET

Tekst TRINE ANDREASSEN
OG ØYVIND OLSEN
III. AUDUN RUNDBERG

psykologi

Psykologi for erfarne studenter

Det er viktig å ta konsekvensen av den lærdommen man tilegner seg gjennom sine studier. Bearbeid problemene med deg selv i forkant av vanskelige situasjoner. Legg deg på sofaen din og spør deg selv:

«Hva er problemet?» Svar som sant er:

«Studiestart stresser meg og jeg har vanskelig for å knytte kontakt med det annet kjønn.» Som den perfekte terapeut du er har du allerede en metodikk klar:

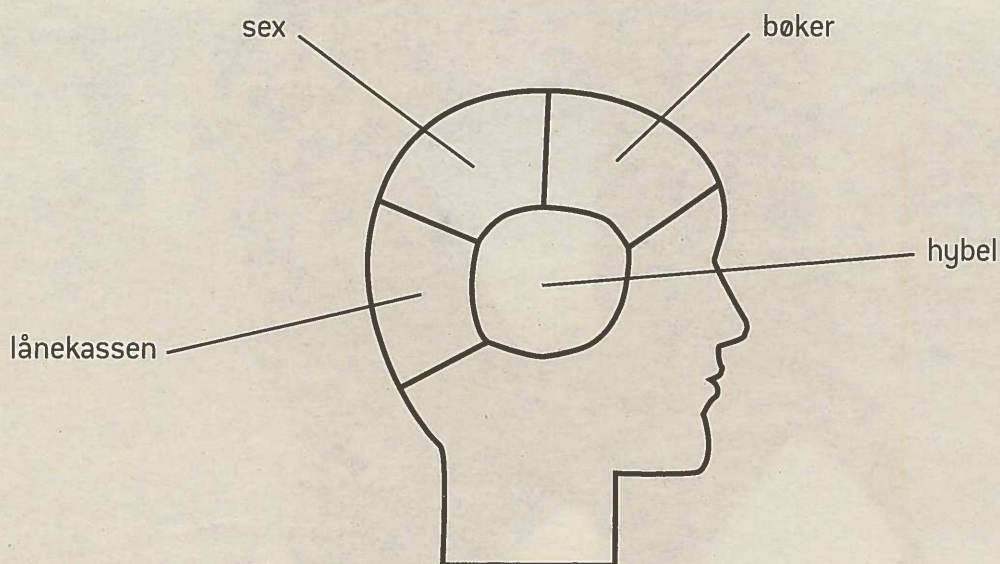
«Jeg bør ikke la uvesentlige ting gå så mye inn på meg, pensumbøkene kan jeg kjøpe på bokkilden.no. Jeg bør heller sette meg på en studentkafé og jobbe med den vesentlige problemstillingen; tilnærmingen til det annet kjønn.»

bokkilden.no har løsningen. Alle pensumbøkene på ett sted. Legg ønskede bøker over i handlekurven og klikk deg til kassen. Du sparer tid og penger og du unngår stress.

Kjøp pensumbøkene hos bokkilden.no – mer liv, mindre stress.

figur. 3d

Områdene i en studenthjerne som må tåle den største psykiske belastningen under studiestart:

— Utenfor Tromsø —

Trenger 660 hybler – får 290

Samskipnaden i Oslo (SiO) får penger til 290 hybler når regjeringen fordeler boligpenger. Det er bare halvparten av det de trenger, ifølge Universitetet. – Det vil bli enormt kostbart dersom vi får en utsatt byggestart. Nå må vi satse alt på å få penger til resten av de planlagte hyblene på Bjølsen over statsbudsjettet til neste år, sier administrerende direktør i SiO, Lisbeth Dyrberg. Statsminister Jens Stoltenberg uttaler at Arbeiderpartiet vil prioritere pressområder ved fremtidige fordelinger.

Studentfedre får pappapermisjon

Nå får fedre over 60.000 kroner for å ta pappapermisjon fra studiene, skriver Under Dusken. Den nye ordninga trådte i kraft i august. Pappapermisjonen innebærer at barnefaren fra uke seks etter fødselen kan få fødselsstipend for å være hjemme med barnet.

Bønnerom på NTNU

Etter fire år med gjentatte avslag fra NTNU har de muslimske studentene omsider fått tildelt bønnerom. Det skjedde etter at universitetsdirektøren grep inn, skriver Under Dusken. Mangelen på tilholdssted har ført til at mange av de muslimske studentene ved NTNU har måttet samle opp dagens fem bønnetider til en ekstra lang kveldsbønn, noe som tok på blant annet i eksamensperioden.

Billig barnehage i Bergen

Barnehagene til Studentsamskipnaden i Bergen (SiB) er de billigste studentbarnehagene i landet, skriver Studvest. Fra i høst vil foreldre kunne spare opptil 2.880 kroner i året sammenliknet med i fjor. Etter en kjapp prissjekk konstaterte Studvest at ingen av samskipnadene i de andre universitetsbyene hadde lavere barnehagesatser enn SiB. Høyest var prisene i Tromsø, med 2.545 kroner for ett barn, uansett hva foreldrene tjente.

Frykter for forholdet til Australia

ANSA beklager i ei pressemelding den fastlåste situasjonen som har oppstått mellom norske og australske myndigheter i Tampa-saken. – ANSA representerer den langt største gruppen av nordmenn i Australia, og vi frykter at forholdet mellom de to statene blir skadelidende i denne saken, uttaler André Nerheim, president i ANSA. Det er nå i overkant av 3.000 norske studenter i Australia.

STILLSTAND: Gjennomgangsbygget skulle være et bygg der ulike studier holdt til i en periode, før de fikk lokale i Brevika. Biologi og geologi har vært der hele tida.

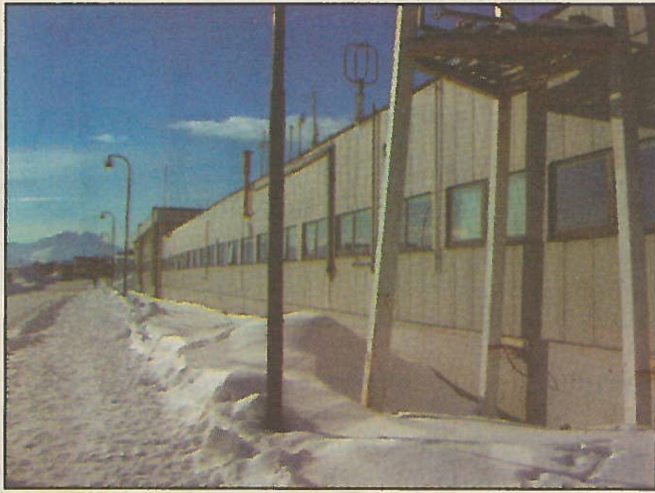

STØVETE: Studentene på Universitetsbiblioteket (UB) klager over dårlig luft.

Vil gi studenter ar

FULLT: Kapasiteten på Medisin- og helsefagbygget (MH) er sprengt. – Det er mange skjulte mangler på Universitetet, mener Elin Isaksen, velferdsansvarlig i Studentstyret.

LEKKASJE: Avdeling for Ingeniør- og økonomifag har dårlig lufteanlegg, lekkasjer og vekselvis iskalde og kokvarme klasserom.

– Nå starter kampen

Nestleder Mats Larssen i Norsk Studentunion (NSU) sier det er nå kampen starter for at dette ikke skal bli en sovende paragraf. – Vi har fått signaler om at det vil følge penger med loven, røper han.

Spørsmålet er om universitetene og høyskolene får nok penger.

– Blir dyrt

– Dette blir åpenbart dyrt, men vil lønne seg i det lange løp ved at man får bedre læringsmiljø og bedre studenter. Det som er viktig nå, er å løse denne loven gjennom høringene og å lobbyere for å få penger spesifikt til arbeidsmiljøloven, understreker Larssen.

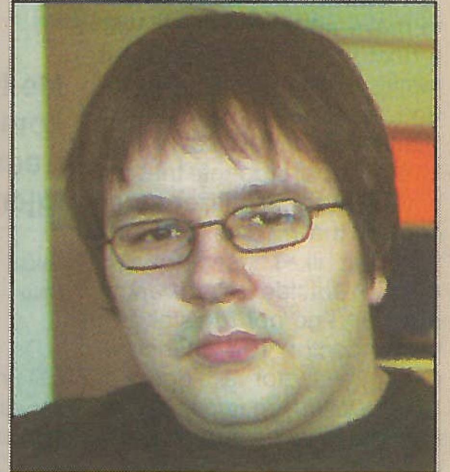
Han mener regjeringens forslag er en glimrende start.

– Loven er så omfattende som vi kunne håpe å få den. Vi ønsker riktignok at det stod mer om det psykososiale arbeidsmiljøet, slik som mobbing og seksuell trakassering. Det finnes jo i den vanlige arbeidsmiljøloven.

Styrene ved høyskolene og universitetene skal ha det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø, slår regjeringen fast. Et læringsmiljøutvalg skal bidra til at bestemmelsene blir gjennomført. Det skal bestå av like mange studenter og representanter for utdanningsinstitusjonen, og annethvert år skal en student lede utvalget.

Fra 1. august

Regjeringens forslag skal igjennom to høringer før den nye loven er klar. 1. august neste år kan arbeidsmiljøloven tre i kraft. Kari Øverland, statssekretær

VIL LOBBYERE: Mats Larssen lover at NSU vil gjøre sitt beste for at det skal følge penger med loven.

i Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet (KUF), forklarer at studentenes arbeidsmiljølov kommer som et resultat av kvalitetsreformen.

– Vi kan ikke bare innføre den arbeidsmiljøloven som gjelder for ansatte. Utdanningsinstitusjoner er mangfoldige, men ikke så mangfoldige som arbeidslivet. Likevel er det mye som er felles, sier Øverland.

Hun vil ikke uttale seg om hvorvidt økonomiske tilskudd bør følge i kjølvannet av loven.

– Det må vi se på.

Arbeidsmiljølov

Studentenes arbeidsmiljø skal sikres. – En utrolig kostbar affære, fastslår velferdsansvarlig Elin Isaksen i Studentstyret. Universitetet har et overfylt MH-bygg og Mat-Nat med asbest i veggene, mens Høgskolens avdeling for ingeniør- og økonomifag får strykkarakter.

I dag eksisterer det ingen arbeidsmiljølov som omfatter studenter.

Inneklima

Regjeringen har sendt et lovforslag på høring som blant annet sier at lokalene der studentene befinner seg skal være ”innredet slik at uheldige fysiske belastninger for studentene unngås”. Reglene nevner dessuten lys- og lydforhold, inneklima og luftkvalitet. Elin Isaksen er spent på om den ferdige arbeidsmiljøloven for studenter vil bli like omfattende som lovgivinga for ansatte.

– Det er mange skjulte mangler ved Universitetet, blant annet har vi en god del forelesningssaler uten teleslynger for hørselshemmede, sier Isaksen.

Fire på ett kontor

Plassmangel er det store problemet på Medisin- og helsefagbygget (MH).

– Der finner du de studentene som sitter tettest og har godtatt mest. For eksempel sitter fire stipendiater på hvert kontor, sier Cathrine Julin Pettersen, teknisk direktør i Plan- og driftsavdelinga ved Universitetet. En utvidelse av MH-bygget er under utredning.

På Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (Mat-Nat) er det asbest i veggene. Arbeidstilsynet har strenge forskrifter når det gjelder fjerning av asbest, og de krever at arbeidsgiveren informerer om asbest i arbeidsmiljøet. Nå kan også studentene få et pressmiddel i form av sin nye læringsmiljølov. Asbesten vil ikke bli fjernet før bygget blir totalrenovert i 2003.

Støvete UB

Isaksen forteller at mange studenter klager over dårlig innemiljø på Universitetsbiblioteket (UB).

– Da lesesalene på UB kom i stand, tenkte man nok mer på støy enn på luft.

Det er fine, flate teppegulv der som demper lyder, men de samler støv. Hvert semester klager studenter over hodepine og konsentrasjonsvansker, sier Isaksen.

Julin Pettersen forteller at innemiljøet på UB ble kartlagt for noen få år siden. De tok prøver av teppegulvene, men fant ikke muggsopp.

– Det ble imidlertid vasket rundt, noe som ikke var blitt gjort på mange år, sier hun og bemerker at bøker er støvsamlere.

– En løsning kan være å bruke bokskap, sier Julin Pettersen. Å bygge inn lesesalene har ikke blitt vurdert.

Lekkasjer

Høgskolens store skamplatt er bygget der Avdeling for ingeniør- og økonomifag (AFI) holder til. Nestleder i Studenttinget og AFI-student Truls Boholm forteller om lekkasjer når det regner.

– Da lukter det råttent inne. Dessuten henger lufteanlegget åpent, og om vinteren er det iskaldt, sier han. Høgskolen har planer om å bygge nytt, men studentene må vente i enda tre til fire år.

Sterk studentvekst

– Ved planlegginga av de eksisterende byggene har vi prøvd å behandle studentene som om de ble omfattet av arbeidsmiljøloven. Men når man har flyttet inn, forandrer virksomheten seg. Mens en ansatt har krav på en kontorplass, blir det tettere og tettere for studentene, beklager plandirektør Unni Grøneng ved Universitetet. Hun peker på at studenttallet skjøt i været på 1990-tallet.

– Situasjonen vil bli veldig mye bedre for de aller fleste universitetsstudentene når Teorifagbygget står klart, lover Grøneng.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Foto TRINE ANDREASSEN OG CHRISTIAN LUND

juridikum

— English summary —

Medical attention for international students secured

With the new family doctor arrangement it is more comfortable to get ill than ever. — But it can be incredible difficult to make an arrangement with a doctor if you do not have a family doctor where you live, underlines Aileen Opdahl at Stakkevollan medical office. International students that are not Norwegian citizens can contact the medical offices if they get ill. These students remain outside the arrangement and do not register at a family doctor. The chance of getting a doctor is biggest at Stakkevollan medical office, and they have much experience with student patients.

Students receive law for work environment

The government has made a law proposal to secure the students' work environment. The proposal includes air quality, illumination, noise-nuisance and space problems. Several of the buildings at UiTø may not fulfil the requirements for a satisfying work environment. According to Elin Isaksen who is responsible for welfare in the students' union, this will be very expensive. Deputy Chairman of the Norwegian Student Union (NSU), Mats Larssen, says the challenge now is to avoid that this becomes a sleeping paragraph, and that the law will be supported with a tied grant.

Disappointed by grants for housing

In Tromsø the Student Organization (SiTø) has got 8,58 million kroner to build new student apartments. SiTø wants to build 32 family apartments at Mortensnes and 24 lodgings on Svalbard. The grant will only cover the expenses of one third of the planned developments. The director of the SiTø executive committee, Kari Mette Darell Eliassen, is very disappointed with the Department of Church, Science and Education, who seems to prioritize the housing situation in Oslo.

Fear of poorer music education

The students at the subject teacher education for music, dance and drama believe that the new studyplan may very well turn them into low quality teachers. The students cannot specialize in their instrument due to the new studyplan. — We become teachers that know a little about everything, claims student Ellen Kathrine Trelease Eriksen. The students compare themselves with potatoes: They will be used for everything and have little knowledge about music, a little about dance, and a little about drama. The students claim there will be too few skilled musicians in Norway in the future.

Fastlegen med på flyt

Med den nye fastlegeordninga er det mindre komplisert å bli syk enn noen gang. Så fremt du ikke har flyttet til Tromsø og glemt igjen fastlegen din i Akershus.

Tekst SILJE H. RYVOLD
Foto HENRIETTE BRÆNDELAND

— Det kan være veldig vanskelig å få time hos lege dersom du ikke har fastlege der du bor, understreker Aileen Opdahl ved Stakkevollan legekantor. Hun oppfordrer derfor alle studenter som nylig har flyttet til Tromsø uten å bytte fastlege, om å gjøre dette jo før jo heller.

Eget valg – eget ansvar

— Fra 1. juni i år ble fastlegeordningen innført over hele landet. Denne sikrer deg retten til å velge en hvilken som helst fastlege i Norge som har ledig kapasitet. På den andre siden har du også selv ansvaret for å bytte lege når det er hensiktsmessig, for eksempel dersom du flytter hjemmefra for å studere i en annen by, opplyser Opdahls kollega Fredrik Fredriksen.

Du kan nemlig bare ha én fastlege.

— Mange studenter har valgt

lege i hjemkommunen i stedet for her i Tromsø, og dermed oppstår det forvirring når de oppdager at de ikke har noen lege i Tromsø, forklarer Opdahl.

Internasjonale studenter

Stakkevollan legekantor har størst kapasitet når det gjelder studenter og andre som trenger ny fastlege. Her er det dessuten lav gjennomsnittsalder på pasientene og relativt unge ansatte, som har særlig erfaring med studenter og folk i etableringsfasen.

— Vi har også en avtale med Studentenes sosialtjeneste, som kan henvise folk til oss, opplyser Trond Brattland, også han lege ved Stakkevollan legekantor.

Han legger til at når det gjelder internasjonale studenter som ikke er norske statsborgere, kan disse ta kontakt med legekantoret ved behov. Disse faller med andre ord utenfor ordningen og behøver ikke registrere seg hos en fastlege.

Mange leger å velge mellom

Rundt 20 tromsøleger har åpne pasientlister, det vil si at de tar imot flere pasienter. I tillegg til Stakkevollan legekantor har Charlotte Goll ved Nordbyen legesenter, Kjetil Karlson ved

Moe & Svendsbys legekantor og Jon Christer Ovanger (vikar for Heidi Danielsen) ved Tromsdalen legesenter god kapasitet. Se for øvrig egen liste.

Slik bytter du lege

Du har rett til å bytte fastlege én gang i halvåret. Dersom du av ulike grunner trenger å bytte lege før det har gått et halvt år siden sist, må du fylle ut og sende inn et bytteskjema du finner på legekantoret. Studentenes sosialtjeneste har også dette skjemaet og kan hjelpe deg med dette. For øvrig kan du kan gjøre slik:

Bruk fastlegetelefonen

- Ring 810 59 500
- Tast hjemstedets postnr - 4 siffer (dersom du ikke er fra Troms)
- Oppgi navn og personnummer
- Oppgi ønsket Tromsø-lege med ledig kapasitet
- Be om at endringen registreres som flytting (da kan du få tilbake fastlegen på hjemstedet innen 5 år)

Selv om du bytter fastlege, har du krav på å få tilbake fastlegen din i hjemkommunen innen fem år. Dermed behøver du ikke være redd for å miste den gamle legen din for godt.

Legebyttet gjelder fra første månedsskifte

Legekantoret har oppdatert oversikt over sine pasienter ca. 10. i hver måned. Bestiller du legetime før dette, bør du opplyse om at du har byttet til vedkommende lege.

Vil la utenlandsstudenter jobbe i Norge

Det blir lettere for utenlandsstudenter å få arbeidstillatelse i Norge. Det ønsker i alle fall kommunal- og regionalministeren.

Tekst MARGRETE VIK

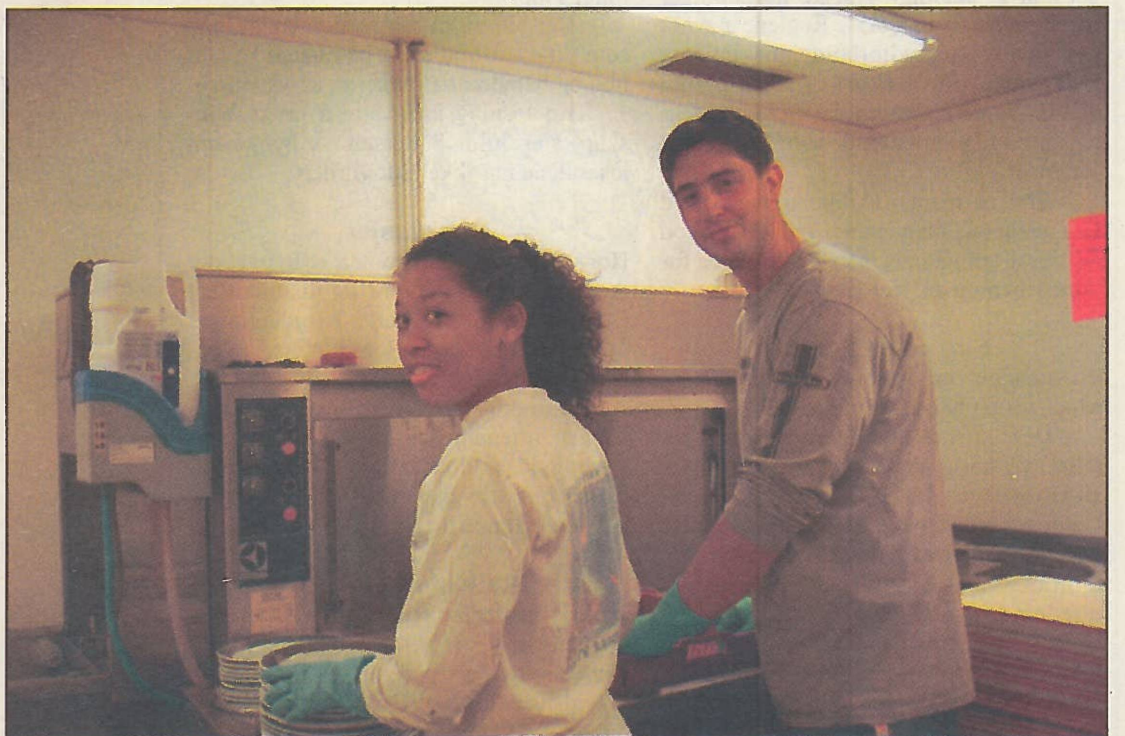
Kommunal- og regionalminister Sylvia Brustad vil endre dagens regelverk for utenlandsstudenter som søker jobb i Norge. Regelverket har fram til nå sagt at utlendinger som har oppholdstillatelse som student, først kan jobbe i Norge etter fem år ute av landet etter endt studietid. Høringsfristen for forslaget Brustad legger fram er 7. september.

Enklere metoder

— Norge har behov for å øke rekrutteringen av kvalifisert arbeidskraft, også utenfra EØS-området. Ved å foreslå endringene i utlendingsloven vil vi gjøre det lettere og samtidig korte ned tiden det tar å få arbeidskontrakt for utlendinger i Norge, sier Brustad i ei pressemelding. Slik situasjonen er i dag, kan det ta lang tid før papirene er i orden.

Forstår ikke poenget

Kyle Bynun er språkstudent ved

BILDETEKST: Studentene Lindsey Brooks og Kyle Bynun håper på en lovendring med det første. — Så slipper vi å ta svart arbeid på kjøkkenet, ler de.
Foto MARGRETE VIK

Universitetet i Tromsø og kommer fra USA. Lindsey Brooks er også fra USA og studerer historie og samfunnsvitenskapelige fag. Begge er studenter av semesteret.

— Jeg forstår ikke hva de vil med denne loven. Hvilken fordel ligger i å studere i Norge hvis man ikke kan ta seg en jobb her etterpå? spør Lindsey seg.

— Det gamle reglementet var

firkanta. Jeg hadde i det minste forstått det hvis bakgrunnen lå i at nordmennene ville skjerme de beste jobbene til sine egne nyutdannede landsmenn. Men det kan ikke være der grunnene ligger heller, man slipper jo inn flyktninger, både utdanna og u-skolerte, resonnerer Kyle. Han legger til at det er virkelig bra departementet nå har tenkt å forandre dette.

Støtter Brustad

— Jeg vil ikke stivne i en kjedelig jobb, men kunne tenke meg å jobbe med internasjonal turisme, sport eller helst begge deler, smiler Kyle. Lindsey vil heller satse på en jobb med ungdom, kanskje som lærer. Studentene håper Brustad får igjennom forslaget til lovendring, de kunne godt tenke seg å bli i Norge en stund til.

elasset?

STOR KAPASITET: Fredrik Fredriksen (f.v.), Aileen Opdahl og Trond Bratland ved Stakkevollan legekontor forsikrer at de har plass til studenter som ønsker seg fastlege i Tromsø.

Ledige leger i Tromsø

Kroken legekontor, B.A. Løvoldsvei 12, 77 60 48 50

Hansen, Anne Helen (vikar Lise B. Figenschou)
Mikalsen, Jan Isak
Svendby, Jan Gunnar

Kvaløysletta legekontor, ved sykehjemmet, 77 60 69 10

Holtedahl, Knut Arne

Moe og Svensbys legekontor, Stortorget 4 (inng. Sjøgata), 77 68 22 30

Karlsen, Kjetil

Nordbyen legesenter, Stakkevollveien 33 (ved Kræmer), 77 65 62 30

Goll, Charlotte Bjørnskov
Johansen, Sirin Hilde
Sørensen, Martin

Ramfjord legekontor, 77 69 22 90

Joakimsen, Ragnar Martin (vikar Karlsen, Kjetil)

Sentrum legekontor, Fredrik Langes gt 13, 77 66 60 50

Stenanger, Torbjørn

Sjøgata legesenter, Sjøgata 31, 77 66 41 60

Vold, Jon

Skansen legekontor, Skippergata 7A, 77 60 17 17

Melbye, Hans Jørgen

Stakkevollan legekontor, Utsikten Stakkevollan, 77 67 54 77

Andersen, Lene Nyegaard (vikar øvrige leger St.v)
Brattland, Trond
Fredriksen, Fredrik
Opdahl, Aileen Nilsen

Tromsdalen legesenter, Solstrandveien 19, 77 63 60 00

Danielsen, Heidi (vikar: Ovanger, Jon Christer)
Jacobsen, Jostein
Pedersen, Geir
Thorvaldsen, Signe E Nome (og Gravrok, Sissel)

Arktisk landbruk kommer tilbake

Arbeiderpartiet vil gi mellom en og to millioner kroner til Universitetet i Tromsø før oppstart av et studium i arktisk landbruk neste år, skriver Nordlys. Arktisk landbruk er et fag som falt bort etter at Landbrukshøgskolen på Ås sa opp sin avtale med UiTø. – Det vil være snakk om å kunne etablere 10-20 studieplasser fra neste høst av, sier Øverland.

VINN EN IBOOK

JEFFREY CO. TRYGVE RØNSTAD

REGJERINGEN på vei til et møte i oljefondet?

Hvis regjeringen måtte gå gjennom et minefelt på vei til jobben, ville Norge neppe ha investert penger i et selskap som produserer landminer.

Sannheten er nemlig at Norge har investert 20 millioner gjennom oljefondet i Singapore Technologies Engineering som produserer nettopp landminer. 15 juni foreslo SV at Norge trekker denne investeringen tilbake. De andre partiene på Stortinget stemte ned forslaget vårt. Derfor har SV startet en postkortaksjon mot at oljefondet investeres i landminer. Etter at aksjonen startet har regjeringen foreslått å sette ned et råd. Rådet kan anbefale at oljefondet trekker seg ut av selskaper som bryter internasjonal lov. Det holder ikke. Vi krever at finansministeren pålegger sentralbanksjefen å trekke investeringen ut av Singapore-bedriften nå!

Vi fortsetter aksjonen til det er innført etiske retningslinjer for oljefondets investeringer. Vi ønsker ikke at våre pensjoner skal finansieres av selskaper som produserer landminer, ødelegger miljøet og bryter menneskerettighetene.

Er du enig med oss, så kan du vise det 10. september.

**INGEN OLJEPENGER
TIL LANDMINER**

Send postkort til statsministeren på
www.sv.no/postkort

Snakket om været

– Kartet på Værmeldinga opprettholder oss til å se innenfor landets grenser når vi tenker på framtida, sa sametingspresident Sven-Roald Nystø under Høgskolens åpning av studieåret. Han oppfordret til å skru av TV-en etter nyhetene.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Åpninga foregikk i 1. og 2. etasje på studenthuset Driv, og lokallet var fylt til randen av studenter og ansatte. Tre studenter fra Musikkonservatoriet blåste det hele i gang med en trompetfanfare.

Treffe nye mennesker

Rektor Ulf Christensen var innovent både Mjøs-utredninga og Giske-reformen i sin tale. Han bad studentene stille krav til Høgskolen.

– Mål oss ut fra Serviceerklæringen, sa Christensen og ønsket samtidig at myndighetene skulle sette Høgskolen

i en økonomisk situasjon slik at de har forutsetninger for å lykkes.

Så ble Arne Bjørhei tildelt årets undervisningspris, før Studenttingets nestleder Truls Boholm tok plass bak mikrofonen. Han ønsket seg engasjerte studenter og understreket:

– Å være student i Tromsø betyr også sjansen til å treffe nye mennesker.

Han pekte på at studentene har fått studentidrettshallen Kraft og at de gjennom en aksjon klare å unngå moms på kantiner.

– At vi slapp momsen har en del å si for det stramme budsjettet vi studenter har i dag, mente Boholm.

FLYTTBAR UTDANNING: – Flytt ut og få dere utdanning, og ta med dere utdanninga tilbake, oppfordret sametingspresident Sven-Roald Nystø.

Foto TRINE ANDREASSEN

La vekt på framtida

Deretter slapp en gruppe studenter fra Musikkonservatoriet til, med vokalist Charlotte Sager Lund i front, til stor applaus og anerkjennende smil fra salen.

Sametingspresident Sven-Roald Nystø kom rett fra kron-

prinsbryllup i Oslo og la vekt på at vi må åpne opp for det nye som kommer. Han etterlyste en debatt om hvordan framtida skal være.

– Det er bra om dere flytter til steder der dere får utdanning og så tar med utdanninga tilbake.

Men det er også viktig å ta vare på dem som ikke tar utdanning, sa Nystø.

Han oppfordret folk til å komme seg ut av kontorene og ut i felten.

– Ta samfunnet på pulsen, manet Nystø.

STUDENT-TALER:

Studentstyreleder Hilde Karen Ofte var med på å åpne det akademiske år på Kulturhuset.

Foto TRINE ANDREASSEN

Høytidelig åpning

– Hver sjette person du møter på gata er student, og det bærer byen preg av: Den er ung og dynamisk, sa studentstyreleder Hilde Karen Ofte i sin tale under åpninga av det akademiske år.

Tekst ØYVIND OLSEN OG TRINE ANDREASSEN

Studentene var i klart mindretall også i år, selv om åpninga nå er blitt knyttet opp mot Debut-uka. Universitetet begynte åpninga av studieåret med en høytidelig prosesjon, der festkledde universitetsansatte gikk på rekke og rad ned til plassene sine i Kulturhuset.

Åpnet på samisk

– Sjelden har så mye kunnskap vært samlet på én gang i Kulturhuset, kom det kjapt fra rektor Tove Bull. Bull, som går inn i sitt siste semester som rektor, åpnet sin tale på samisk.

– Jeg er stolt av at UiTø har den sterkeste samiske profilen av alle universitetene i Norden, sa Bull.

Thorvald Stoltenberg var hovedtaler.

– Jeg husker åpningstalen som ble holdt da jeg ble student for over 50 år siden. Den handlet om likeverd og fellesskap, og det er også tema for min tale i dag, sa

Stoltenberg. Han pekte på hvordan samarbeid kan fjerne spenning i konfliktfylte områder.

– Vi må aldri gi opp håpet, men tro at det umulige er mulig, avsluttet han.

Prisverdig

En rekke priser ble delt ut, og faggruppa som underviser og veileder i visuell antropologi, som nå heter visuelle kulturstudier, på Det samfunnsvitenskapelige fakultet ble tildelt Undervisningsprisen for 2001. Pris til yngre forskere gikk i år til dr. scient Stein Bondevik ved Institutt for geologi. Åse Hiorth Lerviks pris ble delt mellom Brynhild Salomonsen for hovedoppgaven "Barndom i Alta i mellomkrigstida". Jørgen Stenvik, Institutt for marin bioteknologi, ble tildelt Fiskeriforskningsprisen.

Etterpå fortsatte markeringa på Driv og gled over i Debut-uka.

Fysiocupen går nye veier

22. september vil det for 12. år på rad bli arrangert Fysiocup i Tromsø. Men gamle Fysiocup-entusiaster må belage seg på en del forandringer i år.

Tekst WENCHE ARNTZEN

Det har blitt tradisjon at 2. klassingene på fysioterapeututdanninga arrangerer denne noe useriøse volleyballturneringen hver høst. Fram til i år har både cupen og festen på kvelden vært avholdt på Lærerhøgskolen. Det aller første kullet på fysioterapeututdanninga hadde nemlig

sin base der en stund før de fikk egne lokaler i MH-bygget. I år går Fysiocupen inn i en ny epoke, ettersom det skal foretas et skifte av lokaler. Fysioterapistudentene har bestemt seg for å ha selve cupen i studentidrettshallen Kraft. Festen på kvelden vil bli avholdt i Auditorium Maximum i Hovedgården. Som for to år siden vil det bli

pyjamasfest for alle penga.

Arrangørene håper studentene blir å møte opp like tallrike som årene før. De ferske 2. klassingene på fysioterapeututdanninga sier de ønsker å tiltrekke seg et enda større spekter av studenter gjennom skiftet av lokaler. Påmelding av lag og forhåndssalg av billetter til festen vil foregå over flere dager og på flere steder på universitets- og høgskoleområdet. Så ta på deg prinsessekrona og bestemors mamelukker 22. september og gi nytt innhold til begrepet "utagerende festing".

IKT-penger til Lærerhøgskolen

Landets lærerutdanninger får åtte millioner kroner til prosjekter innen informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT). Høgskolen i Tromsø er en av vinnerne i fordelinga.

Høgskolen i Tromsø er det lærestedet som har fått den nest største delen av potten Kirke-,

utdannings- og forskningsdepartementet deler ut. 900.000 kroner skal Høgskolen bruke til en gjen-

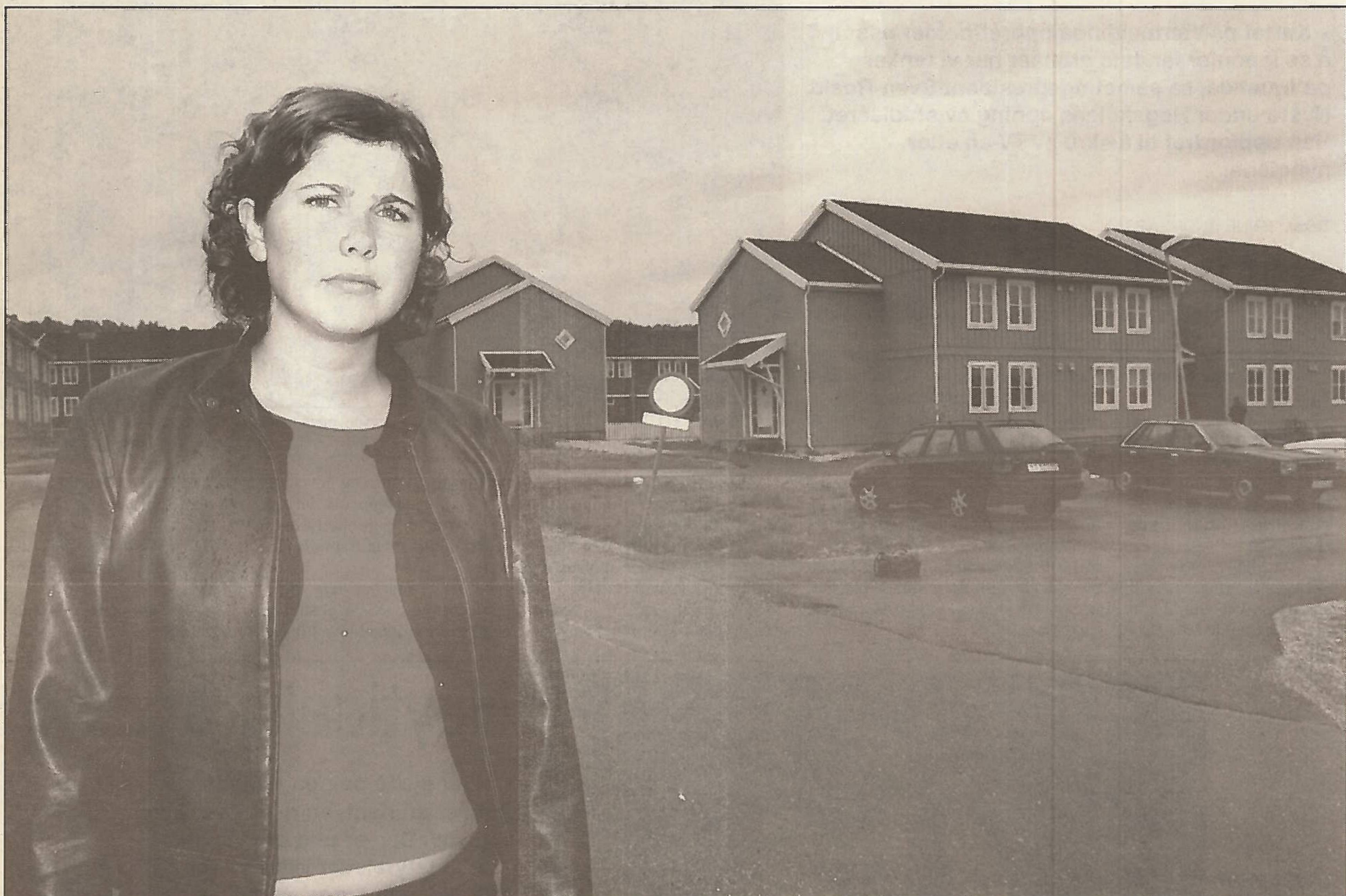
nomgripende revisjon og omorganisering av allmennlærerstudiet med IKT på en sentral plass.

– Høgskolen er meget godt fornøyd med tildelinga. Vi visste at vi hadde en veldig god søknad. Tildelinga bekrefter det, sier dekan Lars Aage Rotvold i ei pressemelding.

Sammen med ei tidligere

tildeling fra departementet på 500.000 kroner, har nå lærerutdanninga 1,4 millioner kroner i året øremerket IKT-satsinga.

Skuffet over boligmillioner

SKUFFET: Samskipnaden har bare fått en tredjedel av pengestøtta de trengte for å bygge studentboliger. – Meget skuffende, synes styreleder Kari Mette Darell Eliassen.

Studentsamskipnaden i Tromsø får kun 8,58 millioner kroner til nye studentboliger. – Tromsø vil fortsatt ha stempelet som Norges dårligste by for studentfamilier, sier en skuffet styreleder Kari Mette Darell Eliassen i samskipnaden.

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto ERICA RESTOFTEN

Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø) ønsker å bygge 32 familieleiligheter på Mortensnes i Tromsø og 24 hybler på Svalbard. Til sammen utgjør dette 120 enheter, og det var dette antallet SiTø søkte om støtte til.

Ikke nye leiligheter

– Jeg er meget skuffet. Vi har fått tilsagn på 44 enheter, og det er verken fugl eller fisk, poengterer Darell Eliassen. Med støtte til kun en tredjedel av enhetene de søkte om, kan ikke samskipnaden bygge nye studentleiligheter på Mortensnes.

– Vi har ikke fått nok midler til å bygge ut Mortensnes. På Svalbard finnes overhodet ikke noe privat boligmarked, men der skal det ikke bygges ut før i 2004. Mest sannsynlig bygger vi dermed ikke i det hele tatt i år. Vi sparer pengene, sier Darell Eliassen. Hun regner med at SiTø i stedet vil leie en arkitekt som kan forberede utbygginga av Mortensnes.

– Oslo-orientert

Det betyr at tromsøstudentene fortsatt må stå i kø for å få familieleiligheter.

– Jeg stiller spørsmål ved prioriteringa til departementet, sier Darell Eliassen og mener Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) konsentrerer seg først og fremst om oslostudentenes boligmangel.

– Hva er KUFs rolle? Er det virkelig å løse boligkrisa i Oslo? De bør heller investere penger der det blir velferd igjen for det, mener styrelederen.

Nå krysser hun fingrene for at Tromsø blir hørt i neste runde i budsjettforhandlingene.

Ap fornøyd

I denne fordelinga ga KUF til sammen 246 millioner kroner til ti samskipnader. Kriteriene er blant annet dekningsgrad for studentboliger, situasjonen på hybelmarkedet, antallet utenlandsstudenter og tilflyttede studenter ved studiestedet. Oslo har fått midler til 289,5 enheter, og det er mest i landet. Bare Bodø har fått mindre enn Tromsø.

Synnøve Konglevoll (Ap) innrømmer at de ikke har bevilget nok penger til at SiTø kan gjennomføre boligplanene sine.

– Dette er ikke nok penger til å realisere alt på én gang. Jeg lover å kjempe for at det blir bevilget nok neste år og at det blir gjort så tidlig som mulig,

slik at pengene kan fordeles i februar, sier Konglevoll. Hun synes Tromsø kom godt ut av fordelinga.

– Ut fra hvor store prosjekter det er i Oslo, var jeg litt bekymret, bemerkter hun.

De neste tre årene skal studentene få mer enn 3.000 nye studentboliger, ifølge Konglevoll.

– Vi fastslo for to år siden at vi skulle bygge 5.000 studentboliger på fem år. Vi har bygget litt under 1.000 boliger siden da og vil bygge over 3.000 de neste tre årene.

Lang leilighetskø

Ventelistene på studentleiligheter er like lange som normalt, og samskipnadens hybelhus er stort sett fylt opp.

Irene Kvello i samskipnaden forteller at en god del studenter står på venteliste for å få familieleiligheter.

– På tre-roms leiligheter har vi 47 søkere på venteliste, og på to-roms står 69 personer i kø, forteller Kvello. En del personer har imidlertid søknader inne på både to- og treroms. Noen bor dessuten på hybel,

men ønsker seg større plass.

– 17 av søkerne til tromsøleiligheter har barn, og de vil jo helst ha tre-roms, bemerkter Kvello. Hun forteller at antallet søkere på venteliste er omtrent det samme som i fjor. Litt færre førsteårsstudenter har søkt i år enn i fjor, og dermed har en del gamle studenter blitt tilbudt samskipnadshybel.

Tomt bomberom

Bomberommet ved Universitetet har vært uvanlig lite i bruk i sommer. – Det har bare bodd åtte personer der i løpet av fem dager. Heldigvis, sier Grete Andersen i Bolighjelpa.

51 studenter ventet fortsatt på bolig gjennom Bolighjelpa på tampen av august.

– Det finnes en god del ledige hybler, beroliger Andersen.

Problemet er at de ledige hyblene ikke passer overens med ønskene til søkerne. Til sammen har 302 boligsøkende tatt turen

innom Bolighjelpa i sommer.

Andersen forteller at utleierne i Tromsø stort sett tilbyr boliger i samme prisklasse.

– I år har det imidlertid vært mange eneboliger. De er dyre, for eksempel kan man måtte betale 3.000 kroner pluss strøm, og det er det ikke mange som er villige

til, bemerkter Andersen. Hun legger til at det er klart dyrere å leie privat enn hos Samskipnaden.

Hushaier har ikke Bolighjelpa sett mye til.

– De bruker kanskje andre kanaler enn oss? spør Andersen, men forteller at standarden på utleieboligene likevel er veldig varierende.

– I sentrum er det mange verneverdige, gamle hus som er slitt, men på de nyere feltene er det veldig god standard.

Innsamling for brønnboring

Eit fattig land i Sahara-ørkenen treng vatn. Det har medisinstudentane tenkt å gjere noko med.

Tekst KRISTIN DANIELSEN
Foto SILJE H. RYVOLD

Medisinstudentane sin humanitæraksjon, Helse uten grenser, går denne gongen til eit brønnboringssjektiv til ein helseklinikk i landsbyen Dan Issa i Niger. Store delar av Niger, eit av dei fattigaste landa i verda, ligg under ørken, og då er vatn, ikkje minst reint vatn, ei stor mangelvare.

– Å gje denne helseklinikken reint vatn vil ikkje berre styrke reinhaldet, folk vil lettare gå dit når dei er sjuke. Dei ser at det hjelp å få behandling, opplys Karin Elisabeth Sundt Eklund, leiar av HUG-aksjonen i Tromsø.

Pengane kjem fram

– Eg er eigentleg skeptisk til prosjekt der vi kjem og fortel kva andre treng. Men her er det innbyggjarane sjølv som har bede om det, fortel ein engasjert Eklund. Dei samarbeider med

Billigere kantine-kaffe

Gladmelding til alle kaffedrikkere: Kaffepriisen i Studentsamskipnadens kantiner har gått ned med ei krone. Dermed blir den nye prisen seks kroner, som en direkte følge av momsreformen. Ifølge styreleder Kari Mette Dærell Eliassen i Studentsamskipnaden er det en mulighet for at også andre kantinevarer kan bli billigere i løpet av høsten.

CARE Norge, ein bistandsorganisasjon med få mellomledd.

– Dette prosjektet er òg såpass konkret at pengane vil gå til dei som treng det, garanterer Eklund.

Bamsesjukehus

Under aksjonsveka vert det meir enn tradisjonell bøssebering. Det vert konsert med Turdus Musicus, medisinkora har kyrkjekonsert, og medisinstudentane sin eigen revy går på Driv heile veka. Alt for å samle inn pengar til prosjektet.

– Vi kjem til å prege bybiletet ganske sterkt, lovar Eklund, med aktivitetar på torget for alle. På bamsesjukehuset kan bamsar få behandling av hjelpsame medisinstudentar.

– Det er viktig å vise at vi kan anna enn å lese pensum, sjølv om vi absolutt gjer det òg, avsluttar Eklund, som satsar på å få inn 2,1 millionar kroner til prosjektet.

ENGASJERT: – Bli med og gi vatn til Dan Issa, oppfordrar HUG-leiar Karin Elisabeth Sundt Eklund.

Nasjonale kollektivrabatt

Det skal innføres ei landsdekkende rabattordning på kollektivtransport for alle studenter. Ordninga er imidlertid dårlegare enn den tromsøstudentene har i dag.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Den nasjonale rabattsatsen vil i første omgang være 30 prosent av voksenpris, men planen er å øke den til 50 prosent i løpet av kommende stortingsperiode.

Senker ikke rabatten

Rabatten tromsøstudentene får i dag, er 35 prosent av normal voksenbillett i rush-tida og ellers 50 prosent. Markedssjef Kjell Jensen forsikrer at Tromsbuss ikke vil senke rabatten til det nivået resten av landet vil ligge på.

– Det er det ikke snakk om. Vi vil ikke finne på å senke rabatten, sier han.

Studenter landet rundt får allerede nå rabatt på en del enkeltbilletter, hovedsakelig ved lange reiser. Den nye rabatten skal gjelde for reiser på studiestedet fra og med skoleåret 2002/2003. For å nå de studentene som er mest avhengig av å reise med kollektivtransport, skal rabatten gjelde for billetttypene månedskort og periodekort eller andre former for flerbruksreisekort.

Slakter forslaget

Trond Larsen, leder i Norsk studentunion (NSU) er storfornøyd. Han har inntrykk av at alle partiene på Stortinget støtter ordninga, med unntak av Fremskrittspartiet. At du kan ikke bruke rabattordninga til å reise mellom fylkene, karakteriserer han som et lite minus.

– Forklaringa er at bedrifter ofte ikke har for eksempel reiser fra Østlandet til Vestlandet, sier Larsen.

Transportbedriftenes Landsforening representerer over 90 prosent av kollektivtrafikken i Norge og slakter forslaget til rabattordning. Administrerende direktør Christian Aubert lover i ei pressemelding å arbeide for å stoppe rabatten.

– Regjeringen foreslår et system som vil lage 19 ulike ordninger landet rundt. Dessuten er det ikke tenkt på økonomien i dette, og trafikkselskapene krever derfor ei øremerking av midler for å dekke det tap som oppstår ved at flere nye grupper får rabatt, sier Aubert.

Nei til matematikk

Stadig færre tar utdanning innenfor matematikk og naturfag. Bare i år registrerer norske universiteter en nedgang på ti prosent. Konsekvensene er færre gode matematisklærere i skoleverket og mangel på sivilingeniører i næringslivet. Det sier direktør ved fakultetet for matematikk og naturfag ved Universitetet i Tromsø, Sylvia Labugt til NRK Troms.

bokkilden.no

Frykter dårligere musikkutdanning

Sorggruppe

Ved dødsfall i nær familie og vennekrets oppleves sorg. I studenthverdagen kan det være vanskelig å bearbeide disse følelsene hvis en ikke får noen å dele de med.

Studentpresten og Studentenes Sosialtjeneste inviterer studenter i sorg til å være med i en sorggruppe. Gruppen har kontinuerlig inntak, og møtes hver 14. dag på prestekontoret. Ønsker du å vite mer om gruppa, ta kontakt med:

Studentrådgiver
Eline Stenseth
 Tlf 77 64 41 66
 eller
Studentprest Tor Stranda
 tor.stranda@adm.uit.no
 77 64 40 97 / 91 34 20 23

– **LÆRER LITT OM ALT:** Studentene Helene Sager Lund (f.v.), Ellen Kathrine Trelease Eriksen og Tomas Austestad trodde de skulle få spisskompetanse innen sitt hovedinstrument. Foto TRINE ANDREASSEN

- Liker du vaffelkake-lukt, alle slags folk, samvær med både smil og alvor?
- Tåle du innimella å være på "gyngende" grunn?
- Syns du at du har nokka å lære – og nokka å gi?

I Bymisjonen arbeide mange frivillige med og førr russiske sjøfolk, barnefamilier, mennesker med rusproblemer og flyktninger/innvandrerkvinner.

Vi har også natteravnpatroljer, vi arrangerer julaften i fellesskap, leirer og turer for barnefamilier.

Vi trenger flere frivillige, kanskje du har lyst å være med på laget?

Ta kontakt med oss i Bymisjonen på telefon **776 84888**, eller stikk innom i **Skippergata 6**.

Essay-konkurranse

I anledning "The United Nations Year of Dialogue among Civilizations" er også studentene ved UiTø invitert til å delta i en essaykonkurranse i regi av FN:

The contest invites undergraduate students to envision how Dialogue can better prepare the peoples of the world for the challenges of tomorrow.

En komité ved UiTø vil velge ut et essay som igjen skal sendes videre i konkurransen sammen med bidrag fra andre universiteter. FN vil velge ut ti vinnere blant disse som alle blir premiert med \$1000, samt en reise til New York i begynnelsen av desember.

Leveringsfrist: **14. september**

Interesserte kan kontakte Informasjonsavdelinga ved **Nina Sjømo** (nina.sjamo@adm.uit.no) for nærmere informasjon om konkurransereglene.

Studentene ved Faglærerutdanninga for musikk, dans og drama mener den nye studieplanen gjør dem til dårligere lærere.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Studieplanen gjør at studentene ikke får spesialisere seg på sitt instrument.

– Vi blir lærere som kan litt om alt, mener student Ellen Kathrine Trelease Eriksen.

Studentene sammenlikner seg selv med poteter: De skal kunne brukes til alt og ha litt kunnskaper om musikk, litt om dans og litt om drama. Men spisskompetansen innen musikk de trodde de skulle få, ser de langt etter.

– Senker nivået

Studentene prøvespilte med instrumentet sitt for å komme inn, men kan seinere velge bort instrumentet og lære dans i stedet.

– Det er omtrent som at en som har gått på danseskole skal lære noen å spille tuba, synes Tomas Austestad, også han student på Faglærerutdanninga for musikk, dans og drama.

– Dette er ei nedvurdering og nivåsenking av alle tre kunstformene, mener medstu-

dent Charlotte Sager Lund.

Rammeplanen er datert til 1. juli 1999, etter at studentene var tatt opp på studiet. Dans og drama kom på timeplanen dette semesteret, altså tredjeåret, men studentene ble først i vår klar over hvor stor del av studiet de to fagene utgjør.

– Ingen spisskompetanse

Student Marita Vårdal forteller at de ikke får tid til å sette seg grundig inn i de tre kunstartene.

– Vi gjør ferdig omtrent alle fag i løpet av to år. Det er et enormt arbeidspress andreåret med sju eksamener på én måned.

– Rammeplanen er så omfattende at det nesten kan virke som om vi skal bli lærere i dans og drama. Det sparker beina under det konservatorieutdanninga bør være: Ei utdanning som gir spisskompetanse innen ett instrument, argumenterer Trelease Eriksen.

Hun tror resultatet kan bli manko på dyktige musikere.

– Hvem skal fylle jobbene her i landet? Skal de hente folk fra

utlandet? Nivået i operaen krever for eksempel mye, påpeker hun.

Kunne litt om alt

Dans og drama stjeler vekt fra de tre fagene hovedinstrument, valgfag og didaktikk.

– Når folk får vite hvordan studiet er, vurderer de alternativer som å søke seg til andre konservatorier der denne ordninga ikke er, tror Austestad.

Studentene understreker at de er veldig fornøyd med Musikk-konservatoriet i Tromsø og at lærerne lar dem være med på å tolke rammeplanen.

– Men departementet viser gjennom rammeplanen at de desperat prøver å utdanne lærere som kan litt om alt. Sannsynligvis er det økonomi som ligger til grunn, for kunstutdanning er ikke viktig nok i Norge i dag, konstaterer Sager Lund.

– Til slutt ender vi opp uten folk som kan undervise på vårt nivå, frykter Austestad og sier tørt:

– Jeg kom ikke hit for å lære å danse.

– Til bruk for prosjekter

Håkon Stødle underviser ved Musikkonservatoriet og er enig i at studentene skal innom veldig mange fag utenom hovedinstrumentet.

– Tida man bruker på hovedinstrumentet er forskjøvet. Før brukte man mest tid på hovedinstrumentet det tredje studieåret. Vi lærere føler også frustrasjon, sier Stødle.

Ønsker seg ny fagplan

– Det studentene har av dans og drama er bare et lite kurs i tredje klasse. Departementet håper imidlertid de skal lære såpass om hva dans og drama er

at de kan sette igang prosjekter i skoleverket hvor de inkorporerer både dans og drama, bemerkter Stødle.

Han forteller at de ønsker seg en helt ny fagplan rettet inn mot musikk.

– Slik at vi ikke får inn alt mulig annet. Det blir for liten tid til musikk.

– Skolens behov

Avdelingsdirektør Borghild

Abusland ved Universitets- og høyskoleavdelinga i Utdanningsdepartementet kjenner ikke til at de har mottatt klager på den nye fagplanen.

– Det er skolens behov som er utgangspunktet for den nye fagplanen. Vi jobber nå med ei melding om lærerutdanning generelt, og den skal legges fram neste år. Hva som skjer i kjelleren på Stortinget er ikke godt å si, uttaler Abusland. Hun legger til at i framtidige rammeplaner skal man overlata mer til den enkelte institusjon.

Utrop

Innlegg sendes til utropia@utropia.no. Vi forbeholder oss retten til å forkorte innleggene. Alle innlegg skal sendes inn med fullt navn.

Har vi råd til billig utdanning?

Utrop FRED JOHANSEN
Student og leder av
Finnmark Unge Høyre

- De siste 15 årene har antallet studenter eksplodert, fra 100 000 til 170 000, uten at bevilgningene til høyere utdanning har økt tilsvarende.

- Norge er blant de vestlige land som bruker minst på forskning. Faktisk bruker Nokia i Finland alene mer enn oss.

- Vi har fått gjennom en ny studiefinansiering som gir studentene mer i totalt lån og stipend. Men Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet presset gjennom en regel som gjør stipendet ditt om til lån dersom du av en eller annen grunn ikke skulle klare å ta 20 vekttall i året.

- Politikerne mener fortsatt at høyere utdanning blir bedre jo mer de styrer. Det frie universitet eller den fri høyskolen er ikke annet enn en myte så lenge politikerne styrer så mye de kan, ikke så mye de bør.

Høyre vil fri høyere utdanning fra politisk styring. Det betyr at politikerne må bestemme mindre – og studentene og de ansatte mer. Vi har hele tiden gitt mer penger til både forskning og institusjoner enn det Arbeiderpartiet har. Og ikke minst sier vi nei til et A4 system der målet er at studentene skal presses gjennom utdanningen sin på kortest mulig tid. Derfor stemte vi mot Ap og Frps herjinger med studentøkonomien.

En aktiv distriktspolitikk, er et aktivt verdivalg!

Utrop VIVI-ANN S. EGGUM
Troms Venstre

Distriktene står for størstedelen av verdiskapingen i Norge. I framtiden vil dette bare forsterkes, dersom vi klarer å utløse det enorme verdiskapingspotensialet i bl.a. fiskeri, havbruk og reiseliv. Det krever en aktiv distriktspolitikk som gjør det mulig å bosette seg over hele landet. Landbruket er en bærebjelke i denne politikken. Uten landbrukets bidrag til kulturlandskap, bosetting og trivsel vil store deler av distrikts-Norge utarmes, og øvrig verdiskapingspotensiale forringes.

Venstre vil som ledd i en nyskapende distriktspolitikk trappe opp satsingen på reiseliv, havbruk og landbruk, etablere næringshager, forenkle hverdagen for bedriftene og sette fort-

gang i utbygging av bredbånd og annen telekommunikasjon. Venstre vil advare sterkt mot nedbygging av det konkurranseutsatte næringslivet i distriktene, slik Ap-regjeringen har lagt opp til gjennom forslag om nye avgifter og motvilje mot å tilføre landet vårt nødvendig arbeidskraft.

Venstre vil nytte hele landet når offentlig sektor skal fornyes. Utflytting av statlig virksomhet fra Oslo vil slippe nye krefter til og gi billigere tjenester for samfunnet!

Venstre legger også stor vekt på å gi kommunene mer frihet og bedre økonomi, slik at de kan sørge for barnehage, skole og et rikt kulturtilbud. Det er helt vesentlig for å gjøre distriktene attraktive også for unge familier.

Du er sjefen - gjør et valg for økt verdiskaping der du bor!

Lavere utgifter

Utrop KAJA NORDBY
Nord-norge natur og ungdom

Nå nærmer det seg valget, og det begynner å bli ganske klart at folket vil ha lavere skatter og avgifter, billigere barnehager, ja generelt lavere utgifter.

Det finnes en enkel måte å få lavere utgifter på. En måte som ikke innebærer at du må stole på at politikerne holder løftene sine. Man kan rett og slett bli mer bevisst på hva man bruker strøm på.

Vi i Norge bruker ca dobbelt så mye strøm som våre svenske naboer, og ca tre ganger så mye som de i Danmark. Til tross for at vi altså har Nordens høyeste strømforbruk bare øker behovet vårt.

Mange tenker nok at nå er det

en av de pietistiske miljøvernerne som vil at vi skal sitte i mørket og fryse som er ute og uttaler seg igjen, men det er faktisk veldig lett å spare strøm uten at dere merker noen forskjell.

Et greit sted å starte er ved å slå av lyset på rom dere ikke er i. Det er ikke noe poeng i at nesten alle norske hjem er fullt opplyst mens beboerne er på jobb. Ved å ha sparepærer i utelampene sparer man strøm, og man slipper å bytte lyspære så ofte. En av de største strømbrukerne er varmtvannstanken, ved å bytte til sparesusj kan man spare mye strøm.

Det er ikke vanskelig å spare strøm, og når det kommer til strømregninga kan det nok hende at du sparer mye mer en politikernes skatte- og avgiftslette kommer til å hjelpe deg.

FORELESNING

MED VERDEN SOM STUDIEPLASS

Studér i utlandet og opplev pensum på en annerledes måte. International Education Centre (IEC) formidler studier til en rekke land og vårt samarbeid med universitetene gir deg mange fordeler. Vi tilbyr gratis informasjon og veiledning om bachelor-, master- og delstudier.

SEMINAR

Nå arrangerer vi internasjonal studiemesse, hvor 29 av våre utvalgte universiteter er representert. Det vil bli holdt seminar om hvert land, se våre sider www.iec.no for full oversikt.

KOM PÅ MESSEN! FRI ENTRÉ!

MANDAG 17. SEPT. KL. 14 - 18.
STUDENTHUSET DRIV
SØNDRE TOLLBUGT. 3B

BALI

HAWAII

CANADA

AUSTRALIA

NEW ZEALAND

ENGLAND

IRLAND

iec
www.iec.no

godt og billig

Brød til begjær

parentes

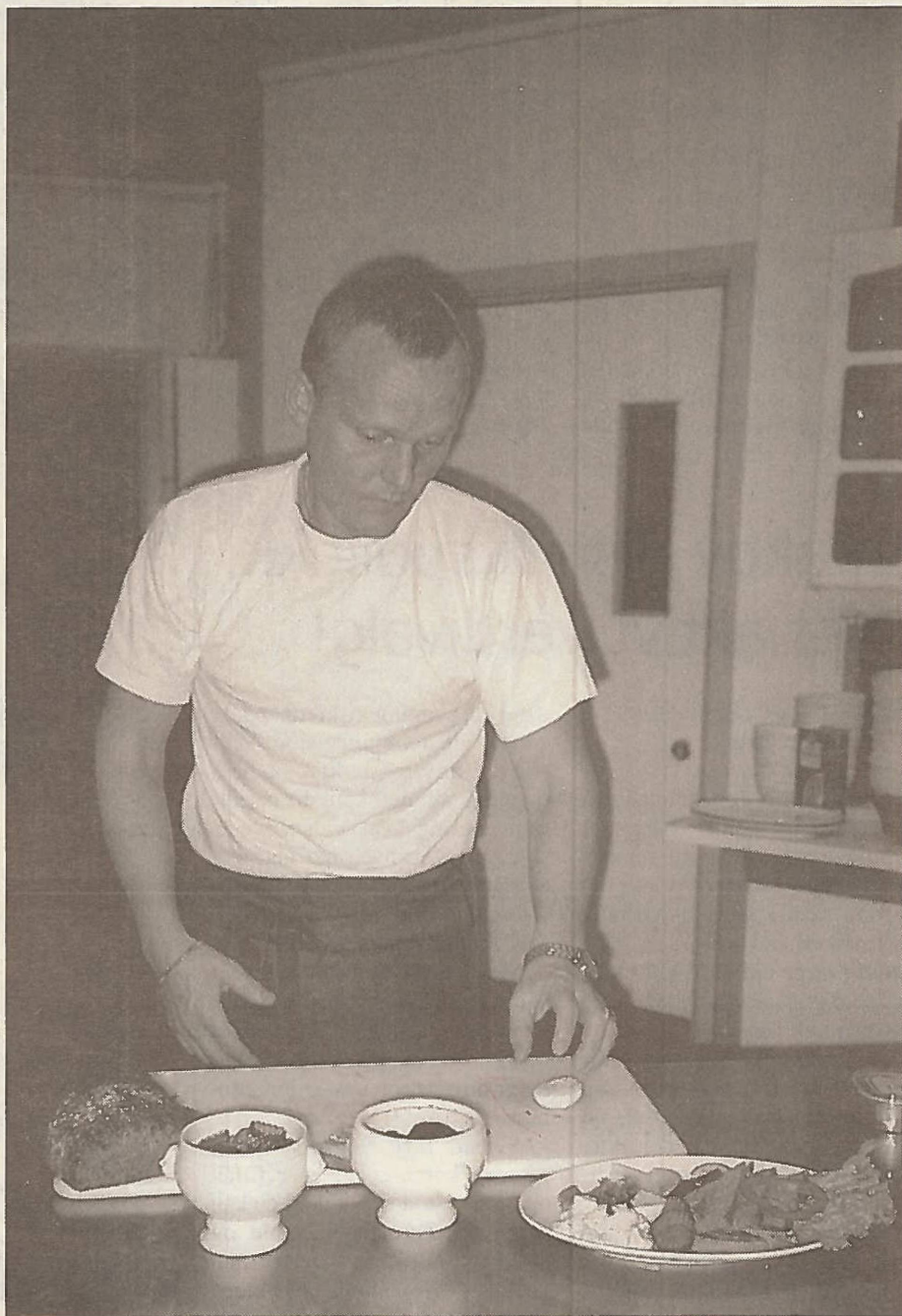
Det trenger ikke være trist å spise brød til middag. Rutine gjør blind.

Alle vet hva det vil si å se seg blind på noe. Hadde vi hatt mer matkultur her til lands, ville vi også ha en gastronomisk versjon: Å smake seg blind, for eksempel. Det er det som skjer når du spiser den samme maten dag ut og dag inn. Rutinen legger seg som en hinne mellom deg og maten og bedøver smaksløkene. Rutinen gjør like blind som kjærligheten, ikke for feil, men for muligheter. Hvor kreativ er du med den trauste brødskiva?

Fra dårlig brød til krig og hungersnød

En kjedelig brødblinds er en dårlig brødblinds, og en dårlig brødblinds er skumle saker. Bare hør på den glitrende forfatteren Henry Miller. For ham var det dårlige, amerikanske brødet årsaken til at Amerika gikk til hundene.

"Her er kjedereaksjonen: Dårlig brød, skrale tenner, fordøyelsestrøbbel, dårlig ånde, seksuell underernæring, nyre- og blæresykdommer, nevroses, psykoser, schizofreni, krig og hungersnød. Begynn med det amerikanske brødet, som er så vakkert pakket i cellofan, og De vil lande på losseplassen i førtiårsalderen."

IKKE TRIST: Are Jessen, kokk ved Skansen Café og Bistro, er en av brødskivas fanebærere.

Personlig favoritt

Are Jessen, kokk ved Skansen Café og Bistro, er en annen av brødskivas fanebærere. Han trenger fem minutter og tre tiere for å overbevise undertegnede om at brød til middag ikke trenger være trist.

– Den kraftige rugbrøds smaken, kombinert med grov leverpostei og litt annet småsnadder, er en av mine personlige favoritter, sier han.

Snadder

Litt småsnadder er i dette tilfellet et lite lass av gode smaker. Hakket løk, hardkokt egg, litt paprika for fargens skyld, et par skiver mellomstekt bacon, og sist men ikke minst: hjemmelaget potetsalat. Sistnevnte består av en god blanding majones, rømme, gressløk, finhakket sylteagurk, potetbiter og grov pepper. Ta det på gefühlen.

Danskene har skjont det

– Men ikke gjør den tabben å lesse et berg av smaker rett på brødskiva. Følg danskenes eksempel og spre det utover tallerkenen, så blir det mer delikat og mindre toptungt, oppfordrer Jessen.

Om du smaker deg blind på leverpostei, har rugbrødet andre gode venner også. Kraftige oster, roastbeef, eller røkt laks, for eksempel.

Tekst ERLEND PAASCHE
Foto STINE BØE

Dette får du for 30 kroner:

Dansk rugbrød (bakes selv eller fåes kjøpt på helsekostbutikk ellerr et godt supermarked)
½ boks grov ovnsbakt leverpostei
2 baconskiver
Litt rå løk
Noen salatblader
Litt paprika
Litt sylteagurk
Litt agurk
1 kokt egg
Rømme
Majones
Potet
Gressløk
Grov pepper

Mann for sin hatt

GLADE GUTTER: Gesellene Roland Beck og Felix Lösch vandrer på livets storgate.

Foto HENRIETTE BRÆNDELAND

Hver sommer ser vi dem vandre gjennom byen med sine snedige, svarte uniformer, digre hatter og sine altfor korte slengbukser. Hvem er gesellene?

Geselle betyr håndverkernes venn og er en åtte hundre år gammel tysk tradisjon. Hvert år reiser 700 tyske håndverksstudenter, som sølvsmeder, snekkere og lignende, ut i den store verden med 80 kroner i lomma. Pengene de tjener skal kun gå til kost, husly og reiseutgifter, og ved reisens slutt skal de ikke ha med mer enn de opprinnelige 80 kronene. Målet er altså ikke å bli rik.

Lojale og dyktige

Tanken bak denne tradisjonen er at studentene skal lære seg å bli selvstendige, samle seg opp erfaring og bli bedre kjent med seg selv. Slik skal de kunne vende hjem som berikede mennesker, som nå lettere kan starte egen bedrift og er bedre rustet for arbeidet. Det er lett for dem å finne arbeid når de kommer hjem, for arbeidssøkere vet å sette pris på de kvalitetene de har oppnådd på sin reise.

Roland Beck og Felix Lösch er begge 24 år og har nettopp jobbet to uker i Tromsø. Er det ikke vanskelig for nye

snekkere å finne jobb på kun noen få dager?

– Ikke i det hele tatt. Det har kommet nye geseller til Tromsø hver sommer de siste ti årene, så de lokale håndverkere har mye gode erfaringer med oss. Vi er kjent for å være arbeidssomme, lojale og dyktige, og vi får ofte jobb på stedet. Nå har vi jobbet med å reparere en veranda, bemerkter Felix.

Reglene

Hver gruppe håndverksstudenter har sine spesielle regler, men det er noen hovedregler alle har felles. Det er for eksempel ikke lov å komme innenfor en radius av 50 kilometer av hjemstedet.

– Da kunne vi få hjelp av venner og familie, og det ville ha stridt mot grunntanken bak hele reisen. Vi skal klare oss på egenhånd og slik lære å bli selvstendige, ansvarlige mennesker.

Dessuten skal alle geseller bære uniform til enhver tid, svarte slengbukser, vest og jakke, og hvit skjorte. Det eneste

individuelle klesplagget er hatten. Den kan de velge selv, og får ofte stor personlig betydning.

– Uniformen forplikter, siden vi har et godt navn og rykte å opprettholde. Men den gir også fordeler. Siden folk flest har en oppfatning av geseller som ansvarlige, dyktige og lojale, får vi ingen problemer med å få haik, finne jobb eller få nye venner på hvert sted vi kommer til. Dessuten skaper uniformen en fellesskapsfølelse. Møter vi nye geseller, hjelper vi hverandre med å finne jobb, knytte lokale kontakter og utveksle historier, kommenterer Roland.

Friheten

Å være geselle innebærer mye reising. Roland og Felix har vært geseller i ett år, har fremdeles to år igjen og har pålagt seg selv å ikke være lenger enn en måned på hvert sted. Om det ikke er slitsomt å reise så mye?

– Selvfølgelig er det slitsomt å møte så mange nye mennesker, uten å kunne

utdype alle de nye vennskapene. Men slik får vi følelsen av å være i bevegelse. Det gjør at det hele blir veldig intenst og at vi setter ekstra pris på de gode tingene vi opplever underveis, understreker Roland.

– Dessuten er vi kanskje spesielt glade i frihet. Jeg nyter det å være i bevegelse og den ubegrensede friheten vi har. For eksempel skal jeg nå dra til Kina og se om jeg kan finne noe å gjøre der.

Å reise er noe som har blitt mer viktig den siste tiden. Hovedsakelig for å oppleve en annen verden som ikke er så lik den man er blitt født i. Gesellene oppnår nye tanker og impulser med sin bevegelse og kombinerer dette med en erfaring som de får ved å ta del i en 800 år gammel tradisjon.

Tekst HENRIETTE BRÆNDELAND OG ERLIND PAASCHE

Den er bitter, men farlig populær. Vi har snakket med Thrina Loennechen, professor i farmakologi om en liten rabbagast ved navn koffein.

noe å tenke på

Hva er koffein?

Hva er koffein?

Koffein er et luktløst og bittert stoff (et alkaloid) fra bærene fra planten Coffea Arabica og andre beslektede planter. Det er et stoff med nært slektskap til teofyllin og teobromin, som finnes i tebusken Thea Sinensis. I tillegg inneholder sjokolade både teobromin og noe koffein.

Hvor mye koffein er det?

Koke og filterkaffe: 50 - 60 mg/dl, pulverkaffe: 40 mg/dl, espresso: 115 mg/dl, "koffeinfri" kaffe: 2mg/dl, te: 25 mg/dl, cola: 13 mg/dl, Battery: 15 mg/dl, Red Bull: 33 mg/dl, sjokoladeis: 2 mg/dl.

Hvorfor blir vi våkne og oppkvikkede?

Koffein er et stoff som virker stimulerende på sentralnervesystemet, på de områdene i hjernen som har med våkenhet, bevissthet og oppmerksomhet å gjøre. Koffein har også vist å kunne øke kapasiteten ved muskulært arbeid.

Hva skjer når vi får i oss for mye koffein?

Da erfares ofte uttalt effekt på sentralnervesystemet, inkludert angst, nervøsitet, rastløshet, skjelving, søvnløshet og en økt sensitivitet overfor såkalte sensoriske stimuli, for eksempel smerte. En til tre kopper kaffe øker kapasiteten ved intellektu-

elt arbeid og skjerper bevisstheten. Oppgaver som krever finmotoriske ferdigheter, går dårligere. Ved inntak av tre til sju kopper eller mer, får de fleste noen av tegnene på overdosering av koffein.

Er koffein skadelig?

Moderate kaffemengder, seks til sju kopper kaffe per dag, er uten risiko. Pasienter med lettere psykiske problemer kan være spesielt sensitive overfor stoffer som koffein. Koffein kan ha en effekt på sirkulasjonssystemet og på blodtrykket. For å få en dødelig dose koffein, må du drikke rundt 100 kopper kaffe (5-10 gram koffein) så fort at ikke noe koffein forbrennes

i kroppen i løpet av tiden du drikker.

Hvorfor blir man avhengig av koffein?

I 1995 ble det i Norge innført reseptplikt på legemiddelsubstansen koffein. Begrunnelsen var at stoffet er vanedannende. Man har observert karakteristiske abstinenssyndrom som hodepine, nedsatt konsentrasjonsevne, tretthet, vansker med arbeid, depresjon, angst, irritabilitet, kvalme, oppkast og muskelsmerter ved inntak av for mye koffein.

Tekst SILJE HAUKLAND RYVOLD
Illustrasjon STINE R. LARSEN

Festmiddag med Moder natur

Semesteret er knapt begyndt, kjøleskabet er tomt, de andre beboerne ser man ikke meget til og læseplanen ser endnu alt for uoverskuelig ut. Hvad kan man gøre? Man må ut.

Men hvortil? Tromsø, Kvaløya og Ringvassøya er én stor vidunderlig hage fyldt med fjorde, bugter, strande, tårnhøje tinder og underskønne øyer. Mulighetene er mange. Men oftets ender man allikevel foran fjernsynet (om man er så heldig) på hybelkøkkenet, for skal man ut kræver det vel lidt for mye planlægning – og så er der jo det omskiftelige vejret.

En af de første tingene man lærer som nytilflytter i Tromsø er vejrets totale uforudsigelighed. Sitter man på studenthybelen en tilfældig dag og kigger ut af vinduet kan man følge hvordan skyerne konstant skifter karakter, mens de langsomt flyter op igennem Tromsøysundet. Mørke, tunge regnvejrskyer driver forbi og smider deres last når de rammer fjellet. Lidt efter, store hvite andeduns skyer på en blå baggrund og polarsolen på højeste blus. Himlen er levende.

Knap så levende føler man sig dog, når man nu sitter der på hybelen og hvad nu

hvis det fine vejret ikke holder til man er hjemme igen? Ja, der er ikke andet at sige end et gammelt spejderråd: Vær beredt – tag tøj med til alt slags vejr og kom så i gang.

Målet for vores tur er Sommerøya, tilfældigt valgt og så alligevel ikke – navnet klinger så dejligt af en sidste chance for lidt sommer og sol i sjælen inden snuden stikkes ned i bøgerne. Solen skinner fra en skyfri himmel denne lørdagen, hvor vi mødes på Prostnesset klokken 14.00. Vi er fem, forholdsvis fremmede for hinanden men sammen om målet at komme ut og nyde livet i det fri.

Impulsiviteten trives

Bussen kører afsted og godt to timer senere står vi av på sydspidsen af Sommerøya. Vi når ikke langt ind på øya førend et hvil er påkrævet, så utstyr og fem dovne kroppe daler ned i det bløde græstæppet og lidt efter går snakken.

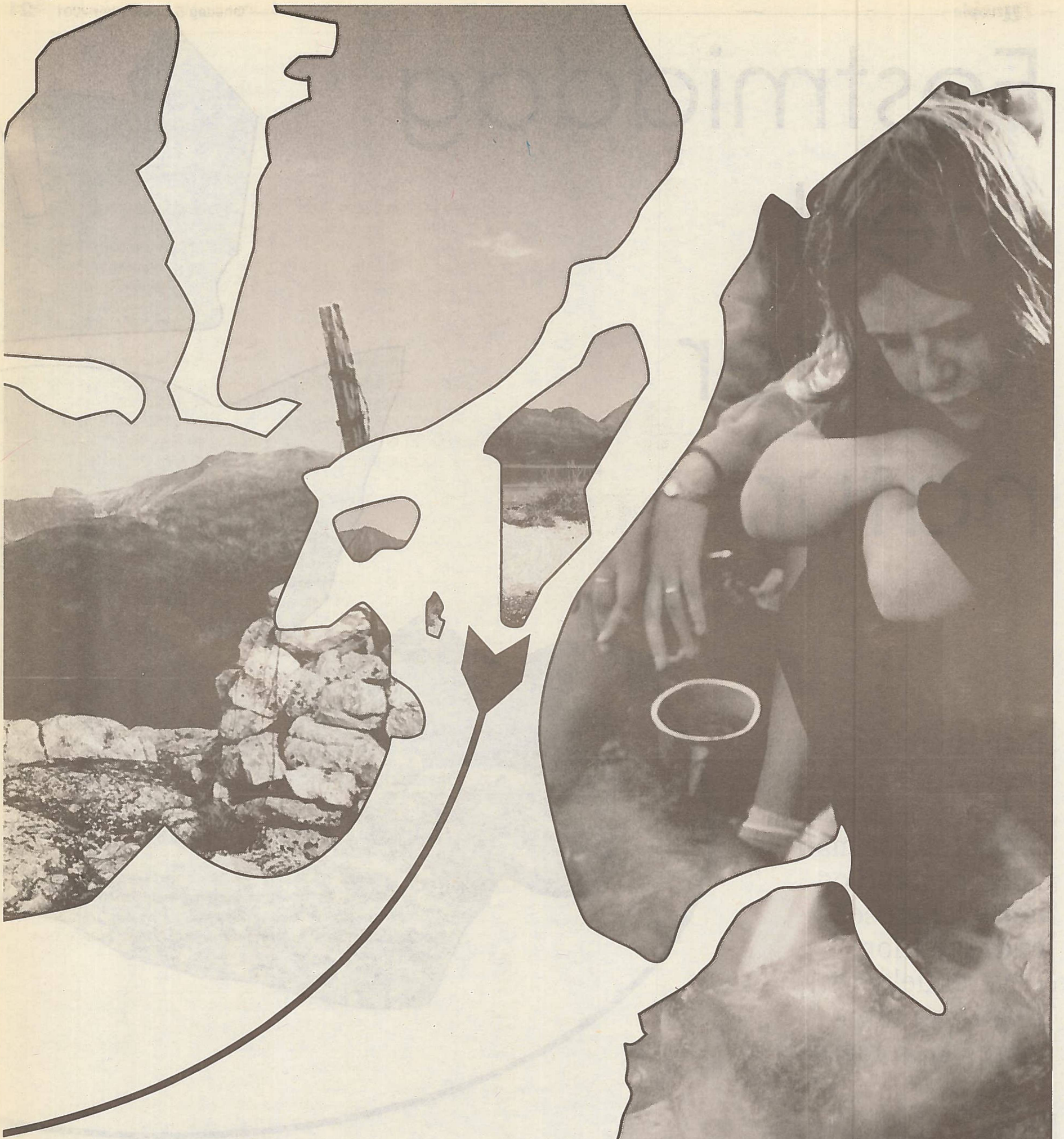
Det går op for os, at vi ikke rigtigt har nogen plan for turen, hvilket er dejligt befriende. Bussen tilbage til Tromsø går først den næste dagen klokken halv otte og de mange timer indtil da er vores helt egne. Vi kan gøre hvad vi vil og impulsiviteten trives. Vi deler os i to lag og forsøger at finde en grei strand at slå teltene op ved. En time senere mødes vi igen og det ene laget har fundet godt ti meter hvid sandstrand som passer perfekt til vore to telte, der hurtigt skyder i vejret.

Farten sættes ned

Brænde samles og et livligt bål udsender snart efter en blågrå røg. Vi samles om den varme ilden og store pølser spiddes på

tilspidsede grene og føres så ind i det pulserende flammehavet. Sulten plager og det er svært at være tålmodig, så nogle af pølserne hurtigsteges med et sort, branket udseende til følge. Vi er alle vant til at tingene skal gå så hurtigt og det er svært pludselig at sætte farten ned.

'Dagens Helt' frembringer fem iskolde øl fra rygsækken sin. Lyden af dåserne der åbnes, et kulsyre frembragt suk, der ligesom siger: *Ahhh, endelig kan vi slappe af.* Den let bitre smag af malt og humle blandes med smaken af ostepølser, pølsebrød og kold grill kartoffelsalat. Til dessert fint brunede marshmallows og skoldhet kaffe.

Kjærlighet og kildevand

Solen går ned bag fjellet på Hillesøya men fortsætter ind i natten i sin bane rundt om jorden, kun lige akkurat dykkende ned et stykke under vandspejlet. Så vi sitter der med fyldte maver og nyder den uendelige solnedgangen mens snakken går om universitetskurser, politik, huslejepriser og ikke mindst Mette-Marit. En yndig pige fra Kristiansand har nu fået sin perfekte prins og det halve kongeriget. Bryllupsnatten kan begynde.

Næste dagen vandrer vi ad den smukke broen til Kvaløya og turen går mod toppen af Laksetinden. Et lille hvil, og så fylder vi flaskerne med læskende vand fra Brattfjelvatnet. En av os erindrer et møde på en fjelltur med to amerikanske piger der havde slæbt vand med fra fjellhytten. De vidste ikke bedre, og det er da også svært at tro på at noget så fint og rent stadig findes i denne verdenen.

Trerettets middag på fjellet

På begge sider af stien lokker saftige blåbær og muldebær og vi har blå fingre og tænder, da vi når toppen. Ville det ikke være smart med bærplukkere på begge fødderne så man for alvor kunne nyde de herlige frugterne? lyder et forslag.

Vi indskriver os i protokollen og finder så en liten krok hvor der er tilpas læ til at lave bål. Men her gror ingen træer, kun små buske og vi kan ikke trylle. I fællesskab samler vi dog kviste og blade nok til et bær- og mosduftende bål. Fem kartofler, to tiloversblevne pølser, tomatkrydderi og en mægtig mængde hvidløg forvandles i folie-indpakning til et kongeligt måltid. Fem varme bananer proppet til randen med smeltet chokolade og dertil dampende kaffe giver igen utspilede maver.

Mange timer senere krydser vi Durmålselva på vejen ned og vi vandrer tilbage til fylkesveien, hvor bussen skal samle os op klokken halv otte. Klokken 21.20 vender fem trøtte livsnydere til-

bage til Tromsø, mætte på mad, sol, og samtale og klar til nye eventyr – på Campus og i den øvrige omegnen.

Tekst PETER A. JAKOBSEN
Foto SILJE HAUKLAND RYVOLD

UFATTELIG: Det er i slike øyeblikk man lurer på hvorfor man ikke drar ut på tur oftere.

Livsnyterens fjellgleder

Utopia gir deg oppskriften på et herremåltid av de sjeldne.

Forrett: Solbadede høvfjellsblåbær med kildevann (uante mengder)
Spis og vær gla'!

Hovedrett: Pommés des Economique (5 porsjoner)

10 store poteter
1 krydderpølse
1 løkpølse
1 mikroskopisk klatt smør
Hvitløk (masse)
2 poser Rett i koppen tomatsuppe.
½ tube smøreost med paprika
Like mengder turglede og tålmodighet

Sett fem utsultede turgåere til å hakke, blande og fordele overnevnte ingredienser etter beste evne.

Pakk ingrediensene i aluminiumsfolie (fortrinnsvis tykk type).
Prøv å vente til bålet har brent ned.
Legg pakkene i glørne.
Snu pakkene med jevne mellomrom.

PASS PÅ FINGRENE!

Når du tror retten må være ferdig, kan den med fordel steke 10- 15 min. til. Serveres rett fra folien, spises med fingrene.

Dessert: Banana splætt (5 porsjoner)

5 bananer
1 plate sjokolade (minst!)

Lag et langsgående snitt i bananen med skallet på. Stapp inn uante mengder sjokolade. (Hvis det blir noe sjokolade til overs, kan den med hell serveres som aperitif).

Pakk bananene enkeltvis i folie og legg dem i glørne mens hovedretten nytes.

Tekst STEIN-HUGO JOHNSEN, LENE ROCHMANN & SILJE H. RYVOLD

Fakta om Sommarøy

Avstand fra Tromsø: ca 6 mil
Bussforbindelse: Rute 1 og 2. (På søndag går kun rute 1 og den går sjelden).

Pris: 89,- en vei. (Hvis flere reiser sammen kan leiebil være et alternativ).

Post/bank: Det er både post og bank på Sommarøy.

Spisesteder: Unn Tones Bakeri og kro.

Overnatting: Telt eller privat ved å kontakte:

Gunn Jensen tlf. 77640226

Klara Hveding tlf. 77640195

Kåre Ludvigsen tlf. 77640144

Gerd Hansen tlf. 77640174

Utleie av båt/fiskeutstyr: Kjetil Voll, tlf. 77640282

Turer: Gjør som oss og ta turen til Lakstind, det går merket tursti helt opp og du finner gjestebok på toppen. Da kan du bli med i premietrekningen til IL Skarven.

Fiske: I fjellområdene rundt Lakstind ligger flere fine fiskevann. Gjennom uavhengige representanter for lokalbefolkningen, fikk vi vite at fiskekort er av mindre nødvendighet så lenge en holder seg til sunt vett og ikke tømmer vannene med garn etc.

Utopia

Ledige stillinger fra høsten 2001

IT-ansvarlig

25 prosent stilling som Internett- og dataparkansvarlig ledig.

Utopias maskinpark består i dag av sju Windows-baserte PC-er og to NT-servere. Vi søker en person som kan:

- Videreutvikle og ha ansvar for avisas Internett-løsning
- Vedlikeholde og oppgradere maskinparken

Stillinga gir 25 prosent studiekompensasjon.

Fotoansvarlig

50 prosent stilling som fotoansvarlig.

Vi søker en person med ansvar for bildedekninga i avisa, som koordinerer alle fotooppdrag og sørger for at disse er utført innen avtalt tidsfrist.

Vi vektlegger at du har blick for gode avisbilder og evne til å se fotoløsninger i tilknytning til sak. Erfaring med scanning og bruk av Photoshop er en fordel. Fotoansvarlig må regne med å ta en del oppdrag selv.

Stillinga gir 50 prosent studiekompensasjon.

Søknad med CV, attester og arbeidsprøver sendes eller leveres: **Utopia v/Trine Andreassen, Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 TROMSØ.** Eller epost: **redaktor@utopia.no**

Frist: Onsdag 19. september

Spørsmål om stillingene kan rettes til redaktør Trine Andreassen, telefon **776 44 283**

Kurs i kreativ læring

På dette kurset undersøker vi hva som påvirker vår læring. Vi utforsker hva som hindrer inspirerende og effektiv innlæring for den enkelte, og hvordan en kan utvikle motivasjon slik at studiene blir interessante og givende.

Kursleder: Susanne Kirchberger
Tid: 28. og 29. september kl. 09-16.
Sted: På universitetsområdet. Nærmere angivelse senere.
Pris: Kr. 300,-
Frist: 21. september, maksimalt 16 deltakere
Påmelding: Telefon 776 45 323 eller e-post: **sosialtjenesten@sito.uit.no**

”Ta ordet gruppe”

Et tilbud til deg som har vanskelig med å ta ordet i grupper eller forsamlinger.

Gruppeledere: Ola Otterlei, telefon 776 44545
Mette Røkke, telefon 776 44596
Oppstart: 19. september kl 18.00
Sted: Studentenes sosialtjeneste, nordøstre hjørne av SVF-bygget, egen inngang
Frist: 14. september

Dersom du er interessert i å delta på kurset eller vil ha ytterligere informasjon, ta direkte kontakt med en av gruppelederne. Kurset er gratis.

STUDENTENES SOSIALTJENESTE

— **Kommentar** —

Størst er enno størst

Studentsamfunnet er i full gang med arrangeringa av UKA-2001. Storleik står sentralt i programmet. Dei har lova oss eit 320 kvadratmeters romskip av eit øltelt på campus. Risikerer vi at teltet med øldrikkande hamnar på universitet sitt mest elska kunstverk, labyrinten? Vi får ikkje håpe det.

Dei ville gjerne ha stor konsert. Med store namn i det store MH-bygget. Men ein etter ein trekte seg i siste liten. Bob Hund var ein av dei. Det er Samfunnet svært leie for. Dei prøver å promotere fest i SV-kjellaren som eit fullgodt alternativ. Men skuffa er dei. Kvifor er dei det? Fest i SV-kjellaren er eit fullgodt alternativ. Med eit yrande liv frå alle dei lokale undergruppene, kunne fest på campus ha vore spanande og annleis. Problemet er at mange av undergruppene ligg brakke. Ompagniet er vel det einaste som ikkje kan karakteriseras på det viset. Når såg du snurten av dei andre undergruppene sist? UKA skal vise kva som skjer av aktivitetar i Samfunnet. Det kan verte pinleg i år når ein ikkje har ein storkonsert å gøyme seg bak.

For tida snakkar vi om Student-samfunnet si tredje nedgangstid. Medlemstala har sunke drastisk dei siste åra. Dinosaurane byrjar å dø ut der dei sit med blanke skallar og djupe viker. Ordførar Stein Pedersen meiner at dei har kome ut av medlemstørka og at dei er på veg oppover. Det er lov å håpe. Men han innrømmer òg at miljøet kan ha verka ekskluderande. Dei ville ikkje ha det slik, men det er lett å vere seg sjølv nok. Det seier seg sjølv at det er vanskeleg å utvide eit miljø ein trivst svært så godt i.

Stein Pedersen meiner det han seier. Der er ein vilje etter å få Samfunnet på beina. Ølteltet skal vere ein stad for undergruppene. Dei skal for ein gongs skuld fram frå mørkret. Så får vi sjå om folk let seg engasjere, om dei tek ordet, tek scenen. Dette kan verte ein ny start for Samfunnet, for studentmiljøet i Tromsø er avhengige av eit oppegående Samfunn. Samfunnet skal vere geriljasoldatar. Mange små grupper som er lommekjende i sine nærområde. Det er slik vi vinn krig. Det er slik vi skaper eit yrande studentmiljø.

Kultur

Filetert fridom

TOGTUR: – Vi samlar til mappene våre.

– I thought I could organise freedom. How Scandinavian of me, deklamerer den kvitklede på reise.

teater

Ticket to ride
Teatur retur
Rådstua teaterhus
24. august

Du sit på tog til Italia og samtaler djupt og nært med eit vilt framandt menneske. Du kaver på ein jernbanestasjon i Bombay for å få tak i film før toget går til det unike tempelet med ein lokal slangetemjar som liknar på ein forbrend, anorektisk Richard Gere (ifølge kul fyr i Lonely Planet). Du forlet eit menneske, du kjem attende til utgangspunktet. Kva brukar vi det til?

Reisa i hovudet

– Vi reiser meir og meir, og i dobbelt forstand. Vi ville vise kva dette gjer med oss, fortel Astrid Skumsrud Johansen, ei av dei seks unge kvinnene frå teatergruppa Teatur retur.

– Kva gjer vi med desse lause bitane, korleis pregar dei liva våre?

Saman har dei jobba sporadisk med prosjektet Ticket to ride. Og sjølv om dei fleste flyktar til ulike kunstutdanningar rundt i Noreg, håpar dei å kunne jobbe vidare ilag med prosjektet seinare.

Maksimalistisk grenseland

Formen er enkel, minimalistisk. Ved rå bruk av lyd, lys, biletkunst, song, dans, tekst og drama vert den særaste empati og det rødvinselskande intellektet metta. Stykket gjev perspektiver og harselerer med reisa vår. Vi kjenner oss att i å fortelje om kor god kontakt vi fekk med den lokale fjelllandsbyen i Venezuela.

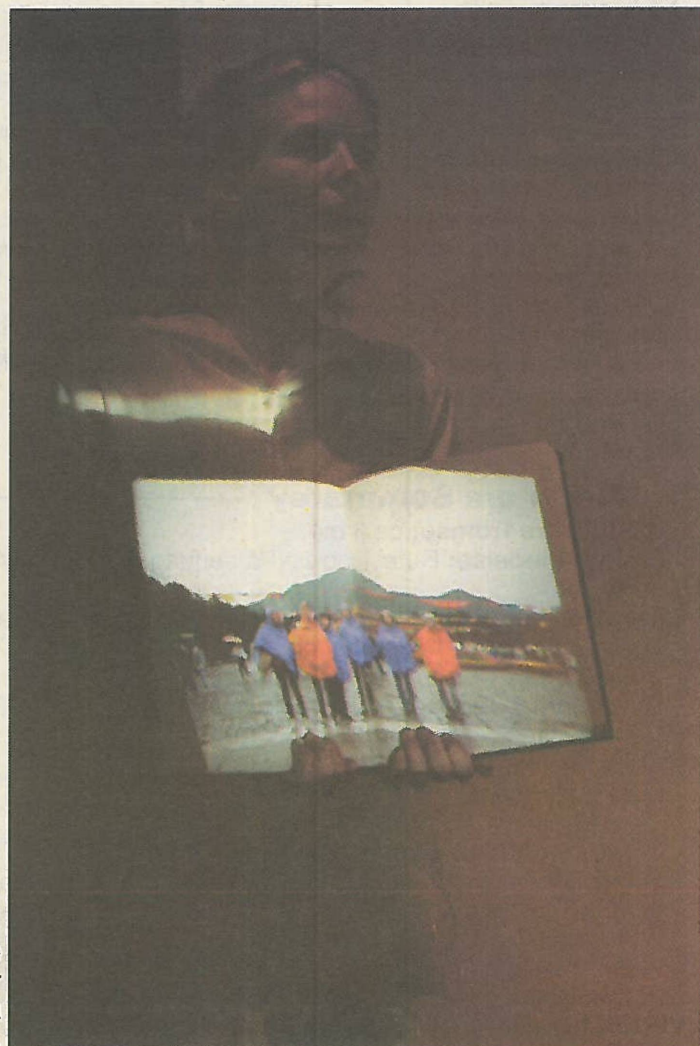
– Dette er ei framsyning, ikkje teater påpeiker Teatur retur.

Orgasmisk kostbare

Det er godt å seie nei. Dei kvitklede kvinnene nikkar glupsk til kvarandre. Og smørjer solkrem på seg og kvarandre. Tek av seg skoa, før dei stresser til ny by, ny side av livet. Dei forlet, dei vinkar. Så

har du no lagra minna dine? Under rette mappa, under det mest passande filnamnet? Før du hastar vidare.

Tekst KRISTIN DANIELSEN
Foto SILJE H. RYVOLD

HEIM IGJEN: Alle hjarter gler seg når du viser feriebiletta dine.

5 på Jesus-Huset

– Hva er ditt forhold til vørterøl?

Erik Kaspersen, arrangør og vokalist i Zhlickumh – Helt grusomt! Smaker som farmors bygggryn-suppe.

Camilla Eriksen, nest-kommandør – Jeg liker det. Vørterøl er en undervurdert drikk.

Johanne Ballovarre, musiker – Det er ikke akkurat min favoritt-drikke...

Ann-Kristin Bjørge, Jesus-hus-beoer – Vørterøl er ikke noen stor greie i mitt liv.

Aslaug Aarsæter, festivalgjenger – Det er stygt og man blir ikke full av det.

PÅ VØRTER-TOPPEN: Det kristne hardcore-bandet Zhlickumh sto for høydepunktene på VØF -2001.

Det er like før verdens første vørterøl-festival går av stabelen, og Bjørklund bokollektiv, for anledningen omdøpt til Jesus-Huset, står på hodet.

– VØF-2001 begynte å ta form for to uker og én dag siden, sier Erik Kaspersen, arrangør av festivalen.

– Da gikk jeg forbi en ølfestivalplakat nedi byen, og plutselig slo en genial idé ned i hodet mitt: Hva om vi arrangerte en rusfri festival og kalte den Vørterøl-festivalen? Jeg synes det er litt latterlig å drikke alkohol. Man bruker så mye penger

på det, og alt det fører til er at man tuller rundt og dummer seg ut. Øl er jo lovprist som 'kultur' og alt det der, men det fører til mer drit enn det er positivt.

Åpent for alle

– Resultatet er et rimelig hjemmesnekra opplegg, men egentlig har alt vært forbausende enkelt: Vi har fått kopiere plakater på skolen hvor jeg jobber og blitt

sponsa av Mack med fem kasser vørterøl, forteller Erik.

– Vi vil forøvrig påpeke at VØF-2001 på ingen måte er i regi av Jesus Revolution eller andre kristne organisasjoner i byen, men arrangeres av normal kristen ungdom, der alle er velkommen.

– Jeg ville heller si unormal kristen ungdom, skyter nest-kommandør Camilla Eriksen inn.

Slapt publikum

Jesus-Huset er eid av Frelsesarmeen, så alle rusmidler (selv nikotin) er forbudt. Vørterølet var

ikke så veldig populært, og i begynnelsen hang folk stort sett bare rundt i stua. Det kan være vanskelig å få opp stemninga på en konsert hvor alle er klin edru. Men da Zhlickumh leverte sin noe spesielle tolkning av Davids-salmen (sunget med dødsvokal inn i et telefonrør) tok konserten virkelig av. Arrangørene fortjener ros for å ha fått tak i så gode artister i løpet av så kort tid, og vi ser fram til en teknisk forbedret versjon av Vørterøl-festivalen neste år.

Tekst MIKKEL BERG
Foto CHRISTIAN LUND

VIRKELIGHET: Forestillingen gir en usminket framstilling av nordnorsk virkelighet.

Samisk eller norsk?

Totalteaterets hardtslående forestilling om sjøsamisk identitet og mangel på sådan gir et slag i trynet om nordnorsk virkelighet.

teater

Siste kveld med mamma
Totalteateret
Rådstua
26. september

I stykket blir så forskjellige elementer som masketeater, lysbilder, hip-hop og joik blandet sammen i en forestilling som hele tiden overrasker. Stykket minner mest av alt om en infernalsk revy, hvor publikum gjennom forskjellige sketsjer får dyttet nordnorsk virkelighet opp i trynet så det ikke er mulig å gjemme seg. Stykkets navn er tatt fra den første sketsjen, hvor vi møter den nordnorske kjernefamilien som havner i en salig krangel om familiens samiske røtter.

Wannabe-nordmenn

Etter dette blir stykket bare mer og mer surrealistisk, og serverer spark i alle retninger. Både folk som har et overdrevet romantisk og konservativt forhold til 'det samiske' og skiltkytende wannabe-nordmenn fra Kåfjord-Gåivuotna får gjennomgå så det holder. Hovedspørsmålet forestillingen reiser er likevel dette: De fleste av oss som bor på kysten av Nord-Norge har all mulig rett til å kalle oss både nordmenn og samer, men hvorfor er det da bare en minoritet av oss som faktisk gjør det? Mange sier at de vet de kunne kalt seg samer også, men de føler seg bare norske. Til dette kommenterer Totalteateret: –Viss æ en dag føle mæ som en komiker, e æ plutselig artig da? Dette stykket handler ikke

bare om å akseptere hvem man er, men også å finne ut hva det egentlig er å være sjøsame.

Tomler opp

Totalteaterets stykke er en virkelig tankevekker, som i tillegg er tidvis hylende morsom, spesielt er Skiltkyter-ræppen en klassiker. Likevel tar surrealismen iblant overhånd og gjør ting uforståelige for i hvert fall denne anmelderen. Det er også en eller to sketsjer som ikke helt passer sammen med resten av forestillinga, men det blir alt i alt begge tomle opp for Totalteateret og Siste kveld med Mamma. Denne forestillingen er ikke bare god, den er nødvendig.

Tekst MIKKEL BERG
Foto PETER A. JAKOBSEN

La dem spise hasjkake

HARD TRØKK: Bandet åpnet sterkt og dro med seg et velvillig publikum, skriver anmelderen.

Med hardt trøkk i gitaren dro det norske rockhåpet El Caco i gang publikum til en slik grad at det svingte farlig hardt i blomsteroppsatsen på Kaos.

konserter

El Caco
Kaos
24. august

Såkalt "stonerrock" er en musikkjanger som har tiltrukket seg en del oppmerksomhet de siste årene. Her i Norge har band som Thulsa Doom og El Caco lagt sin elsk på denne sjangeren befestet av harde metallriff med skumle psykedeliske og/eller eksperimentelle undertoner. Sistnevnte band, som fremfører en forholdvis lett tilgjengelig og punkinfluert versjon, gjestet nylig vårt ringe bosted her i nord.

Øresus og brysttrykk

Med et fullsatt lokale på Kaos å rutte med, åpnet bandet sterkt og dro med seg et velvillig publikum på en fortreffelig reise som uungåelig ville ende i øresus.

Det var tydelig at en god del tromsøværing har trykket dette bandet til sitt bryst siden de gjestet by:larm tidligere i år. På Kaos viste bandet også tydelig hvorfor, med fengende riff servert i et oppjaget tempo, dog med nok variasjon til å holde publikum lutter øre oppvisningen gjennom.

Utagerende festing

God stemning og godt samspill mellom band og publikum gjorde konserten til oppspilt og festlig moro. "Stonerrocken" blir jo utelukkende med tanke på navnet markedsført som en sjanger der mer eller mindre ulovlige substanser står sentralt. Men på Kaos gikk det tilsynelatende mest i større kvanta med statsautorisert øl. Som kjent er jo dette aldri noen uting i lystig lag, og det var det så absolutt ikke denne kvelden heller.

Lite nytt fra fronten

Når sant skal sies kan ikke El Caco beskyldes for å være det mest grensesprengende nyskapende musikkompagniet i skuffen. Man hører stadig igjen andre band i deres toner, og da svært ofte amerikanske Queens of the Stoneage. Under tidligere nevnte by:larm opptreden framsto El Caco på mange måter som et typisk barn av denne tilsteling. Bra og tett, men dog litt uferdig med tanke på et unikt særpreg. Lite har forandret seg siden den gang, selv ikke gitaristens noe påtatte skjeggvekst. Men, for all del, moro er moro. Og sjansene er vel små for at de amerikanske forbildene vil gjeste Tromsø med det første.

Tekst CHRISTOFFER EILIFSEN
Fote ANDRÉ BRUUN

Oppsummerende debut

Til tross for raust hjerterom ble lokalene for små da Tromsø-gruppa Diversion Blue slapp sin første plate.

konserter

Diversion Blue
Kaos
23. august

Gutta i "Diversion Blue" har spilt sammen i knappe to år. Torsdag kom debutplata *About time* og lanseringen fant sted på Kaos.

Emosjonelt

Gruppa selv beskriver musikken som emosjonell og melodios poprock, med støyelementer. Til tross for at plata tar for seg hele

PLATE-SLIPP:

Diversion Blue
på Kaos, 23.
august.

Foto ERICA RESTOFTEN

perioden musikerene har spilt sammen, har de i følge dem selv, prøvd å få den til å bli så helhetlig som mulig. Innspilling og miksing av plata tok bortimot to uker og fant sted i Trondheim.

– Det var på tide med ei plate. Den oppsummerer liksom alt vi har gjort hittil, så nå kan vi gå videre, konstaterer saksofonist Hans Vidar Hansen.

Folksomt

– Jeg var litt nervøs tidligere i dag men nå går det mye bedre,

forteller saksofonisten med et glis. Men det var ingen grunn til bekymring. Folk møtte opp for å få med seg starten på et nytt kapittel for bandet. Flere av dem hadde nok lest et kapittel eller to før, så for mange var dette kjent stoff. Under konserten ble trangt om plassen og noen ble stående i døra og i trappa utenfor.

Plateanmeldelse av "About time" får du i neste nummer av Utopia.

Tekst ERICA RESTOFTEN

Ukritisk nøgde

NØGDE: Førsteårsstudentene Stine Ervik og Sissel Karlsen er nøgde

Flat som ei pannekake

Bra gjennomført av det norske bandet Seven, men de helt store høydepunktene mangler.

plate

At the six and sevens
Seven
Tuba

Denne skiva fra Seven har det vært store forventninger til, spesielt etter at singelen "Hush" herjet VG-lista i sommer. Bandet leverer et gjennomført arbeid. Selv om de ikke vil bli sammenlignet med Briskeby, finner man den lette glade popsjangeren i tillegg til den mer tunge og melonkolske rocken som PJ Harvey står for. Jeg ble positivt overrasket over trøkket i åpningene. Men det blir flatt, man venter

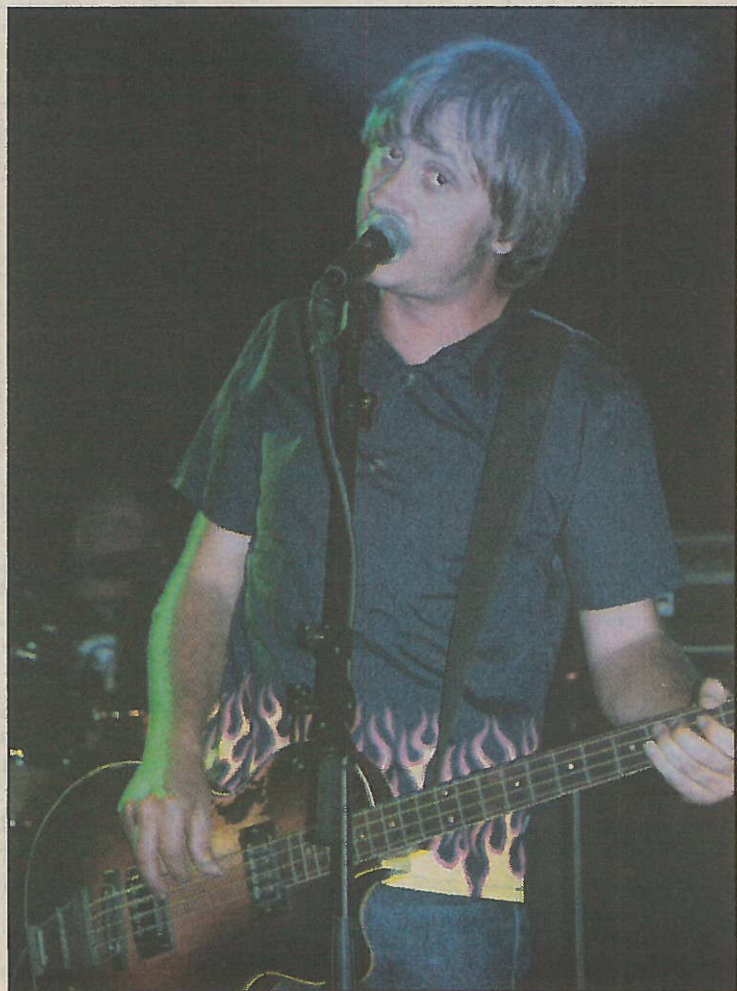
på noe mer. Seven har et stort potensiale, musikerene er dyktige og samspillet harmoniserer. Musikken er spilt inn med enkelt lydutstyr. Her har de tatt i bruk 8-spors bandspiller, og utifra det er lyd kvaliteten imponerende!

Dette er en helt grei skive, og refrengene fester seg lett. Men bandet hadde tjent på å være mer modige og gå sine egne veier. Derimot tror jeg dette er et tøft liveband med stor intensitet der musikkens uttrykk kommer mer til rette.

Tekst HENRIETTE BRÆNDELAND

med DEBUT-uka.

ALENE: Cover-bandet Skrujern var DEBUT-ukas eneste konserttilbud.

Debutuka sit nok enno litt igjen i kroppen på førsteårsstudentane. Mange tok han heilt ut, medan andre tok det litt rolegare.

Stine Ervik og Sissel Karlsen frå Frøya i Sør-Trøndelag var blant dei som haldt litt igjen.

– Ikkje det at vi ikkje likar å feste, seier Stine, men vi tenkte berre vi skulle ta det litt roleg i starten, og heller kome sterkare utover hausten. Jentene er nøgde med opplegget og fekk med seg både vorspiel, middag og konsert. I tillegg var Stine på grilltur i idylliske Telegrafbukta.

– Eg trur det var nok tilbod til dei som ville ha det gøy heile veka, men vi tok det litt roleg,

som sagt, seier Sissel, og legg til at ho godt kunne ha tenkt å vere med på lysløypa.

–Lysløypa høyrdest veldig artig ut. Men vi kom litt for seint og då gadd vi ikkje...

Frøya-jentene har akkurat begynt på fiskerihøgskulen og trivst i byen.

–Tromsø ser ut til å vere ein triveleg by å bu i, ikkje minst for oss studentar.

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto RAGNAR LILLEVOLL

–Betre i fjor

– Moderat nøgd er eg jo, presiserer ein sliten debutuke-leiar etter å ha fått tenkt seg om.

Debut-uka er godt ferdig og då er det vel på sin plass å gjere noko så moderne som å evaluere. Altså kva som gjekk bra, og kva som dårleg.

– Engasjementet frå Studentstyret, TSI og Samfunnet var labert i år, tykkjer leiar Helge Notø.

– Eit døme er Presidiet i Samfunnet som hadde lova å ta ansvaret for lysløypa. Dette vart ikkje gjort, til dømes ikkje fått tak i premiar. Eg sakna ein kollektiv vilje til å lage ei best mogleg debutuke, forset Notø rullingsrullande.

Positiv

Men positive sider kunne og ein trøytt leiar sjå.

– Oppslutnaden om Skrujern-konsert var bra, for eit relativt ukjent band å vere, det same med festen i SV-kjellaren, sjølv om planlegginga og sjølve arran-

gementet skal verte betre. Målet var å få med mange utanlandsstudentar og det klarte vi forset Notø.

Målet med lysløypa kan jo diskuteras, om det er å bli kjend med byen eller doskåla. Vandra du i Storgata sist torsdag, var det godt med liv tidleg på kvelden.

Lysløypa gjekk veldig bra, ho vert berre betre og betre, det same med fadderordninga, innrømmer Notø. Så heilt svart var det jo ikkje.

Lenge nok

– Det å arrangere debutuka er mest skøy, men og mykje arbeid. No har eg vore med så lenge at eg trur eg må gje meg medan eg er på topp,

– Før du vert gammal og sur?

– Før eg vert gammal og sur, samtykkjer veteranen og gliser.

Tekst KRISTIN DANIELSEN

Skrujern med grei vri

Det relativt ukjente oslobandet Skrujern hadde æren av å være Debut-ukas eneste konserttilbud. Flaks for dem. Og når vi allikevel ikke hadde mer å velge i: Greit for oss.

konsert

Skrujern
Driv
22. august

For det skal ikke skyves under en stol at det Debut-uka måtte mangle av musikktilbud, tok Skrujern godt igjen med sitt svært sammensatte og lekne repertoar. Dansegulvet var aldri helt tomt, selv om tøyengutta heller ikke klarte skru seg lenger inn i folks sjeler, enn at støvet på de gamle trebjelkene virvlet opp og ut. Knakingen i veggene uteble, men vi koste oss lell.

Musikalsk lapskaus

Det fem år gamle bandet mangler i hvert fall ikke engasjement og spilleglede, og når de tre medlemmene til sammen kan skryte av å ha spilt både i Tre Små Kine-

sere, Motorpsycho, Toini & The Tomcats, Sanderfinger og Postgirobygget, samt en rekke andre rennomerte musikere, skulle det bare mangle. En lignende musikalsk spennvidde skal man lete lenge etter. Med en velklingende spikersuppe kokt på alt fra prøysenviser, rock'n roll, vals, swing og pønrock til glemte revynumre, gode, gamle kjærlighetsballader og internasjonale hitlåter, skal det ikke så mye til for at noen og enhver lett blir mette og fornøyde.

Rock og brudevals

Helt fullt på driv ble det imidlertid ikke, og til tross for Skrujerns nevnte egenskaper, klarte de aldri å løfte taket. Etter en noe seig start fikk likevel rytmesultne debut-studenter svingt både bein, armer og andre egnede kropp-

delar til en uortodoks rytmisk voyage av de sjeldne. Publikum ble underholdt med både lynkurs i brudevals (selv ikke en sen onsdagskveld på studentkonsert var det mulig å slippe unna bryllupshysteriet), twist og swing, rocka folkeviser og fornorskede popklijéer, kokt sammen til en underholdende potpourri av humor, seriøsitet og en overraskende kompleks enkelhet. Med noen hundre forventningsfulle studenter og mange iskalde mackøl, reddet Skrujern Debut-ukas konsert-happening greit i land. Men for å bore seg helt inn i tromsøstudentenes hjerter skal det litt mer til.

Tekst SILJE H. RYVOLD
Foto STINE R. LARSEN

0 % rente

Lei av urettferdig studentpolitikk?

Vil du ha:

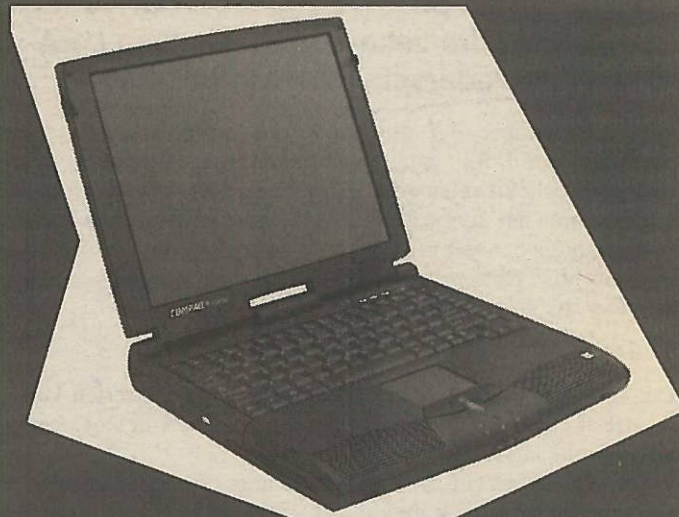
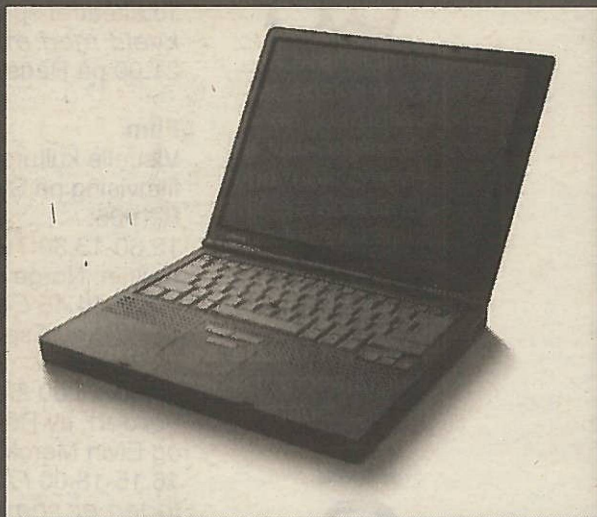
- rentefritt studielån?
- 40 % stipendandel?
- bedre reisestøtteordning for studenter i utlandet?
- flere studentboliger og studentbarnehager?

Senterpartiet har den beste politikken for studentene

www.senterpartiet.no

ER DU STUDIEKLAR?

EVO N150

- Intel® Pentium® III prosessor 800 MHz
- 64 MB SDRAM minne, kan utvides til 320 MB
- 15 GB harddisk; DVD spiller (utskiftbar)
- MiniPCI Type III med 56K V90 modem og 10/100 Mbit Ethernet
- 14,1" TFT aktiv matrise fargeskjerm
- Windows® Millenium
- 1 års garanti med Hente/Bringe-tjeneste

Kr 16.990,- inkl. mva

ARMADA 110

- Intel® Pentium® III prosessor 800 MHz
- 64 MB SDRAM minne, kan utvides til 576 MB
- 10 GB harddisk
- 1,44 MB diskettstasjon og DVD spiller
- MiniPCI Type III med 56K V90 modem og 10/100 Mbit Ethernet
- 14,1" TFT aktiv matrise fargeskjerm
- Windows® Millenium
- 1 års garanti med Hente/Bringe-Tjeneste

Kr 14.990,- inkl. mva

PRESARIO 1201EA

- Intel® Celeron 800 MHz
- 128 MB SDRAM; 10 GB harddisk
- 13,3" TFT aktiv matrise fargeskjerm
- CD-spiller, 56K V90 modem
- Windows® Millenium, Word, Works og Norton Antivirus
- CompaqNET internett abonnement
- Opptil 6 valgfri programvare titler
- 1 års garanti med verkstedsservice

Kr 12.990,- inkl. mva

EVO N150

- Intel® Celeron 700 MHz
- 64 MB SDRAM minne, kan utvides til 320 MB
- 10 GB harddisk; CD spiller (utskiftbar)
- MiniPCI Type III med 56K V90 modem og 10/100 Mbit Ethernet
- 14,1" TFT aktiv matrise fargeskjerm
- Windows® Millenium
- 1 års garanti med Hente/Bringe-tjeneste

Kr 13.990,- inkl. mva

ARMADA 110

- Intel® Celeron 700 MHz
- 64 MB SDRAM minne, kan utvides til 576 MB
- 10 GB harddisk
- 1,44 MB diskettstasjon og CD spiller
- MiniPCI Type III med 56K V90 modem
- 12,1" TFT aktiv matrise fargeskjerm
- Windows® Millenium
- 1 års garanti med Hente/Bringe-Tjeneste

Kr 11.990,- inkl. mva

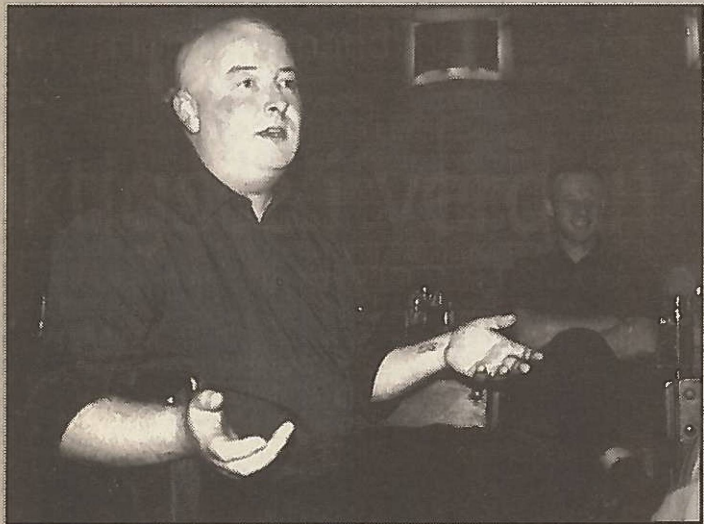
For mer informasjon sjekk ut www.compaq.no

Compaq PC'er kjører ekte Microsoft® Windows®
www.microsoft.com/piracy/howtoteil

COMPAQ

Inspiration Technology

Tid for feinschmeckeri

NYTING: Uka-leiar Stein Pedersen lovar mykje nyting undar UKA 2001.

Storkonserten på MH-bygget vert avlyst og infoavisa er fire veker forseinka, men UKA-leiar Stein Pedersen har enno is i magen.

Frå 27. september til 7. oktober går UKA i Tromsø av stabelen. Samfunnet er i full gang med planlegging av arrangementet. Arrangementa vil anten vere på Driv eller på universitetsområdet. UKA-leiaren har mykje å by på men vil ikkje love noko han ikkje kan garantere det vert noko av.

- Surprise party over mitt lik, humrar han i røyret.
- Det har vi brent oss på før.

Bandtørke

Det vert mykje konsertar av lokale band. Storkonserten vert det diverre ikkje noko av. Det har vore vanskeleg å få store band til UKA denne hausten.

- Det har vore ei forferdeleg bandtørke og vanskeleg å få tak i eit storband som trekk mykje folk, noko som er nødvendig for å ha konsert i MH-kantina som tek 1.200. Der vert det glissent, viss der er under 600. Og når eit kjent band trekk seg i siste liten, er det vanskeleg å få tak i eit anna. Men å fortelje kven som trakk seg vil han ikkje.

- Nei, det vert berre for dumt, meiner Pedersen. Istaden vert det god-fest i SV-kjellaren.

Åsleik og driftsekken.

Revygruppa er i full gang med å setje opp *69 grader nord - en drittsekke* som vil gå på Driv heile UKA. Åsleik Engmark kjem, og Pedersen kan fortelje at komikaren er utruleg gira på å kome nordover.

- Han er no i full gang med å finne stoff frå Tromsø som han skal bruke i showet, fortel Pedersen engasjert.

Frå campus til Driv

Det vert øllavvo midt på campus som vil vere open på ettermiddagen kvar dag med servering av øl, vin og ein matbit eller to. Kvar han skal stå, er enno usikkert, men teltet kjem til å vere nær Hovedgården.

- Her kan folk varme opp med god mat og drikke med lokal og uhoystidleg underhaldning før konsertar på kvelden, seier Pedersen.

- Det som har vore viktig for oss, er å aktivisere undergruppene i Samfunnet, gjere dei meir synlege, både med dukketeater, kor og for den som ynskjer å deklamere eit dikt for forsamlinga. Det vert òg ein livsnytingsdag, ein dag fullstendig avsett til det å nyte. Her kan alle finne fram feinschmeckaren i seg og meske seg med god mat og drikke.

Tekst KRISTIN DANIELSEN
Foto ERICA RESTOFTEN

LILLE BUDDHA
Stedet for orientalske matelskere!

• **STOR MENY • RIMELIGE PRISER**

15 prosent rabatt ved bestilling.

Telefon 77 65 65 66 • www.lillebuddha.no
Sjøgata 25, 9008 Tromsø

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

ONSDAG

5

TORSDAG

6

Litteratur

Litteraturkonferansen *War and Peace* har Litteraturcafé med verdenskende forfattarar på Teaterkafeen kl. 21.00
Ordkalotten arrangerer forfatterportrett av Lars Berg på Driv mellom 19.00 og 20.15

Mat

Humanitæraksjonen HUG sel mat og har aktivitetar på Lysgården, MH-bygget

Teater

Mykje sprut og plask på driv kl. 20.00. HUG arrangerer cabaryen *Van(n)vittig* kl.20.00 i fyrste etasje. Totalteatret spelar *Siste kveld med mamma* kl 21.00 på Rådstua.

Film

Visuelle kulturstudiar har filmvising på SV-fak rom B-1005:
12.30-13.30 *Tvibit*, Ørjan Kalinin, Norge
13.45-14.45 *Connecting People* av Espen Marius Foss, Norge
15.00-16.00 *Else hjemme i verden*, av Rossella Ragazzi og Eivin Merok, Norge
16.15-18.00 *Få er som far, ingen er som ho mor*, av Lisbeth Holtedal og Knut Erik Jensen, Norge

Litteratur

Ordkalotten presenterer Lars Berg sitt forfatterskap på Driv mellom 12.00 og 14.30.

Konsert

Tromsø Rock City på kaos
Bad Boys Club og The Carmelitz spelar på Driv arrangert av HUG. Dørene opnar kl. 21.00

Seminar

Internasjonalt seminar kl. 20.00 på driv : *Bistand - effektivitet for hvem?*

Film

Visuelle kulturstudier har filmvising på SV-fak rom B-1005.
0900-1115 *Boarded up*, av Steef Meyknecht, Nederland
1130-1230 *Amali*, av Bente Fernande Sem, Sri Lanka
1345-1445 *Den siste sultan*, av Lisbeth Holtedal og Jon Gjerstad, Kamerun
1500-1615 *The fish come with the rain*, av Bjørn Arntsen, Kamerun
1630-1730 *The destiny of Belaka Saliou Saoumboum*, av Evelyne Tegemoh, Kamerun

ONSDAG

12

TORSDAG

13

Idrett

Universitetet sin årlege stafett kl. 15.30. Start, mål og veksingar er utanfor hovudinngangen ved NFH. Påmelding av lag ein halvtime før start. Der er 5 etappar (frå 300m til 1200m) og der må vere minimum 2 kvinner per lag. Kart over løypetrase og meir informasjon, spør bjorn.riise@chem.uit.no
Trulle padlar kajakk kl.18.00 på Sjølund.

Jazz-konsert

Jazzklubben har gratis opningskonsert på driv kl. 20.30. Satindolls med Albert Albrigtsen sax, Tage Løf på piano, Kjell Svendsen på bass og Trond Sverre Hansen på slagverk. Dette er unge lovande musikarar frå byen i samspel med dei gamle travarane.

Teater

Premiere på framsyninga *Anne Franks Dagbok* kl 19.30 i storsalen på Kulturhuset.

Konsert

Tromsø Rock city på Kaos. Motorpsycho spelar på Sub-sirkus. Billetten kostar 160 kr og han kjøper du på Dattera.

Seminar

Internasjonalt seminar handlar om ATTAC på Mack-kjellaren kl. 20.00. Nina Drange, fyrste leiar i ATTAC Norge er innleiar.

Dans

Tango i forskningsparken mellom 20.30 og 22.30.

Idrett

Korgballtrening kl.14.00-16.00 på Kraft. Yo feel the flow.

Sosialt

Homo Polaris har samankomst i Skapet ved Bodegaen kl. 17.00.

FREDAG

7

LØRDAG

8

SØNDAG

9

MANDAG

10

TIRSDAG

11

Teater

Cabaryen *Van(n)vittig* flyt vidare på driv kl. 20.00. Om samisk identitet på Rådstua teaterhus med Totalteatret si framsyning av *Siste kveld med mamma*

Tur

Fjellgruppa arrangerer brekurs til søndag til Steindalen i Lyngsalpane. Bindande påmelding utanfor TSI-kontoret. 700 kr inkludert brebok og lån av utstyr.

Film

Filmvising frå visuelle kulturstudier, rom B 1005
915-1015 *The master has said*, Trond Waage, Kamerun
1015-1245 *Across troubled water*, av Petia Mankova, Russland
1315-1445 *New York City Hackers*, av Stig-Lennart Sørensen, USA
1430-1545 *Missionaries and power*, av Rachel Djesa, Kamerun

Film

Tromsø Filmklubb viser *Raskt og Smertefritt* kl. 14.30 på Verdensteatret ein debutfilm frå den tyske regissøren Fatih Akin som vart kjend under årets filmfestival for publikumsfavoritten *I Juli*. Vi møter ein vennegjeng med innvandrarbakgrunn i Hamburg.

Teater

Siste plask frå cabaryen *Van(n)vittig* på driv kl. 20.00. Det kostar 80 kr for studentar og pengane går til medisinstudentane sin humanitæraksjon.

Uteliv

Flipp ut til Dj Flipover med kjøttmarkedet på driv. Gratis inngang.

Konsert

Cato Salsa Experience, norsk garasjeband spelar på Blå Rock i høveleg konserttid.

Kamp

Gutan har ialfall snev av tjangs mot jærbuane kl. 16.00 på Alfheim stadion. Kle deg i striper og møt opp.

Utstilling

Utstillinga *Evensen-Nielsen-Pedersen* på Tromsø Kunstforening viser ny-ekspressionistiske maleri og blomstermotiv frå tre kunstnarar. Håndverkarane fyller 25 år og har då ei utstilling på Tromsø Museum kalla *Visjoner*.

Teater

Aller siste *Siste kveld med Mamma* på Rådstua teaterhus kl. 21.00

Friluftsliv

Ryktene seier at det er blått av blåbær i Kroken. Ta med bærplukkar og hiv deg på buss nr. 24 før det er for seint.

Underholdning

Mesk deg i herleg åttital etter lørdagskveld med ismar over rødvin på Le Mirage. Dei siste grensesprengande nyhenda mellom Brooke og Blake, episode 3356 til 3360 av *Glamour* går på TV-Norge kl. 13.10.

Idrett

Gjer som Thomas Giertsen. Gå på jazzballett kl. 17.45-19.00 på Kraft. Eller få fin nase mellom kl. 16.30 og 18.00. Då står boksing på programmet.

Utstilling

Kunsthåndverkarane er 25 år. Dei viser utstillinga *Visjoner* på Tromsø Museum.

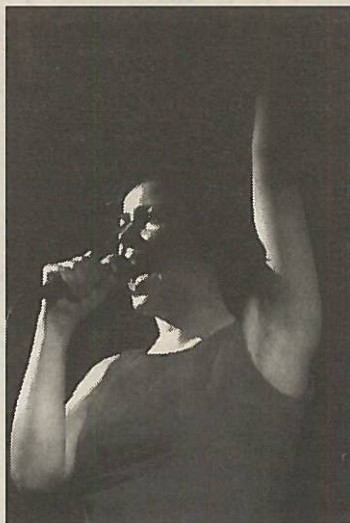

Foto PETER A. JAKOBSEN

Film

Filmklubben viser *Stranger than paradise*, regissert av amerikanaren Jim Jarmush frå 1984. Ein supercool film om unge ungarske Eva som møter den amerikaniserte fetteren Eddie og den amerikanske kameraten hans. På driv kl. 21.00.

Dans

Lær salsa av herr Castro kl. 21.00 på Rådstua teaterhus. Seks tysdagar framover vert det innføring i den sydlandske dansen for nybyrjarar. Kursavgift på 400 kr. Kan kome åleine. Viss du ikkje vil henge deg på salsa-trenden, så er der dansekveld på Kysten kl. 20.30 i regi av Tromsø Svingklubb. Kr 20 for medlemmar, kr 30 for dei andre.

Teater

Generalprøve på *Anne Franks Dagbok* i Storsalen kl. 19.30 til langt rimelegare pris; 90 kroner.

FREDAG

14

LØRDAG

15

SØNDAG

16

MANDAG

17

TIRSDAG

18

Uteliv

Det er avspark på nytt konsept på Driv. Sweet and Melon skal saman med vinylryttarar mjukne og varme hausten vår med smekre tonar. Gratis inngang. Subsirkus har offisiell opning etter oppussinga, ta ein tur og døm sjølv.

Idrett

Ta eit avbrekk i ettermiddagslesinga. Lek flodhest saman med TSI mellom 14.00 til 15.00 på svømmehallen på Stakkevollan.

Friluftsliv

Fjellgruppa arrangerer brekurs til et heile helga. Bindande påmelding utanfor TSI-kontoret. Kursavgift på 700 kr, inkludert brekurs og lån av utstyr.

Film

Å vere cowboy etter andre verdskrig er ikkje særleg lett. Filmklubben viser *The hi-lo country*, regi Stephen Frears på Verdensteatret kl. 14.30.

Uteliv

Dj Nor spelar på Driv for dansegilde.

Teater

Hålogaland teater sin suksess-revy *Himmel og Hav*, Lillescenen kl. 19.30. Biletten kostar 180 kroner.

Foto AUDUN RUNDBERG

Konsert

Symfonikonsert *Romeo og Julie* i storsalen på Kulturhuset kl 19.30.

Teater

Revymafiaen *One night at Mc-kjelleren* på Mack-kjelleren kl. 20.00, 100kr

Utstilling

Utstillinga *Visjoner* vist i anledning kunsthåndverkarane sitt 25 års-jubileum. På Tromsø Museum fram til 26 september.

Idrett

Karate på NFH fra 19.30 til 21.00. Volleyball fra kl 20.30 til kl 22.00 på Kraft.

Friluftsliv

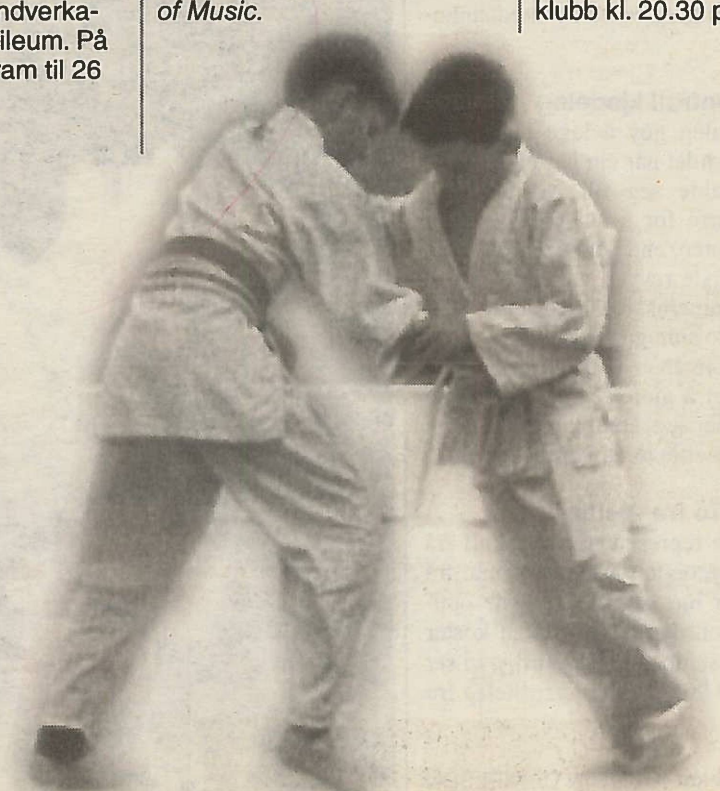
Vi ventar på at Tromsø Kino byrjar med syng-med-kino. Fløybanen er enno open. Fløya er ein perfekt plass til å leike opningsscena til *Sound of Music*.

Film

Filmklubben viser *Festdagen*, regissert av Jacques Tati på Driv kl. 22.00. Ein enfoldig postmann, stolt av arbeidet sitt, vert lurt til å tru at han må oppgradere arbeidsmetodane sine. På Driv kl 22.00.

Dans

Klør det i dansefoten? Dansekveld med Tromsø svingklubb kl. 20.30 på Kysten.

Revy med vyer

CABARY: Medisinstudentar speler revy for å samle inn pengar til vatn i Niiger.

Syngande, til tider uskikkelege deiser medisinstudentar rundt på scenen på Aud.max.

Ein tilsynelatande utstyrleg masse i blått bølger over scenen. Ofte sprutar det over, og væter vegger og tak med kjende musikmelodiar. Badehetter venter utan særleg tolmod i veskene og trekkspeltonar flyt på ein badering over bølgiene. Det er revyøving og kos og styr i eit hav av kostymer.

Berre litt

Vatn vert, om enn så lite overraskande, så eit sentralt tema for cabaryen *Van(n)vittig* som samlar inn pengar til vatn i ørkenlandet Niger.

– Førestellinga vert ei blanding av kabaret og revy, med dans, sang og sketsjar, fortel leiar Aina Wikestad halvtpåkledd.

– Det vert harselering med bistand, eventyrforteljing og berre litt medisinhumor, lovar ho.

Kontroll kjedeleg

– Det er utruleg gøy å lage revy, men endå betre vert det når ein har eit konkret tema å forhalde seg til. No lagar vi revy ikkje berre for å lage revy, smiler medisinstudenten, endeleg klar i vatnkostyme. Den fyrste revyen vart sett opp til forrige humanitæraksjon med tema HIV og AIDS, noko som ga meirsmak.

– Denne gongen er vi betre førebudde. Nervene byrjar å gjere seg gjeldande, no som det nærmar seg. Heilt kontroll, har vi ikkje, men det ville jo ha vore kjedeleg.

To frå utsida

Dei vanvittige representerer alle kull frå medisinstudiet, og to musikkstudentar frå høgskulen har lurt seg med. Fyrste oppsetjing er på onsdag og konserten kostar 80 kroner for studentar. Og kanskje vi ser dei att under UKA? Vi kan vanskeleg tru noko anna.

Tekst KRISTIIN DANIELSEN
Foto HENRIETTE BRÆNDELAND

Valgets kval

Hjelp. Nå skjer det IGJEN. Like uunngåelig som mandagsmorgenene hver bidige uke plutselig er over en, står en der og er nødt til å vri magefølelsen frem og tilbake som en skitten oppvaskklut.

Alternativene eier ikke Side- begrensinger. Alltid er det noe. Ja eller nei? Høyre eller venstre? Hjemme eller borte? Nå eller senere? Det

blikk

tar aldri slutt. Veikryssene formerer seg raskere enn hybelkanniner, og raden av kommende beslutninger er like endeløs som antallet episoder av Glamour. Når du har nådd enden av nummer sekshundreogfortisju er du på forunderlig vis ikke kommet noen vei likevel.

Verst er det selvsagt når det ikke står mellom ett av to, men snarere ett av mange. Hvilken ondskapsfull sjel er det for eksempel som har satt tjuette ulike kaffesorter på menyen? For ikke å snakke om mengden utdanningstilbud støttet av Lånekassen og antallet destinasjoner på SAS rutetabell. Jeg blir svimmel.

Selv ikke i lunsjpausen slipper man unna. Det etterlengtede pusterommet blir lett et eviglangt spørsmål om jordbær- eller melonyoghurt. Og som om det ikke var nok med de personlige, må man selvsagt ha et offentlig valg óg. Et stort og viktig et, med det klingende navnet *Stortingsvalg*. Så vi kan være virkelig sikre på at vi selv velger våre liv, liksom.

Det plagsomme er at det alltid er opp til meg. *Nå må du sannelig se å bestemme deg!* Valget er ditt! Takk, takk, men friheten har låst meg inne i en grenseløs verden av muligheter, og veiskiltet peker konsekvent i alle retninger.

Ikke hjelper det å skulke unna heller. Nekter jeg å ta et valg, tar valget ganske enkelt meg i stedet. Intet valg er fortærende nok også et valg. Vi slipper ikke unna; valgfriheten har tatt oss.

Så, hva blir det til?

Tekst SILJE HAUKLAND RYVOLD

Studenter er rike...
på kunnskap!

Men... på penger?
Sjekk Nettsvar på www.lanekassen.no

LÅNEKASSEN